

PROJEKTNI BIRO

23330 Novi Kneževac, Rajka Lovadinova 11, tel.063/8626-118, inbiro95@gmail.com

E-0519/14-1

STUDIJA ANALIZE POTREBA, PROPISA I USLOVA ZA IZGRADNJU, UREĐENJE I OPREMANJE UGOSTITELJSKIH OBJEKATA OMLADINSKOG CENTRA I KAMPA U KANJIŽI

odgovorno lice:

Snežana Jančić dipl.inž.arh.

PROJEKTNI BIRO "IN"
Snežana Jančić preduzetnik
NOVI KNEŽEVAC
Rajka Lovadinova 11

Novi Kneževac, jun 2019.godine.

BROJ PREDMETA : **E-0519/14-1.**

NAZIV DOKUMENTACIJE: **STUDIJA ANALIZE POTREBA, PROPISA I USLOVA ZA
IZGRADNJU, UREĐENJE I OPREMANJE UGOSTITELJSKIH
OBJEKATA OMLADINSKOG CENTRA I KAMPA U KANJIŽI**

NARUČILAC: OPŠTINA KANJIŽA, Glavni trg br.1, Kanjiža

OBRADIVAČ: PROJEKTNI BIRO "IN" NOVI KNEŽEVAC

NOSILAC POSLA: SNEŽANA JANČIĆ dipl.inž.arh
(licenca br. 200 0291 03 i 300 3300 03)

odgovorno lice:

Snežana Jančić dipl.inž.arh

PROJEKTNI BIRO "IN"
Snežana Jančić preduzetnik
NOVI KNEŽEVAC
Rajka Lovadinova 11

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to Snežana Jančić.

Novi Kneževac, jun 2019. godine

Република Србија
Агенција за привредне регистре

АПР - Регистар привредних субјеката

Број БП 168606/06

Датум 08.06.2006 године
Београд

Агенција за привредне регистре, Регистратор који води Регистар привредних субјеката, на основу чл. 4. Закона о агенцији за привредне регистре (Службени гласник РС бр. 55/04), чл. 23. став 2. и чл. 25. Закона о регистрацији привредних субјеката (Службени гласник РС бр.55/04 и 61/05), решавајући по захтеву за регистрацију превођења података о регистрованом предузетнику, који је поднет од стране:

оснивача:

Име и презиме: Снежана Јанчић
ЈМБГ: 0310958715152
Адреса: Краља Петра I Карађорђевића 10/10, Нови Кнежевац, Србија

доноси:

РЕШЕЊЕ

Усваја се захтев подносиоца регистрационе пријаве те се у Регистар привредних субјеката уписује **превођење предузетника**, са следећим подацима:

Пуно пословно име предузетника:

**PROJEKTNИ BIRO IN
SNEŽANA JANČIĆ PREDUZETNIK
NOVI KNEŽEVAC, RAJKA LOVADINOVA 11**

Матични број: **51633326**
ПИБ: **101462872**

Облик радње: Самостална
Рок на који је радња основана: Неодређено време
Датум почетка обављања делатности: 18.11.1997
Општина/Град, број и датум решења о оснивању/решења којим је потврђено оснивање:
Нови Кнежевац, IV-313-56/97, 24.11.1997.

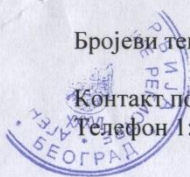
Оснивач:
Име и презиме: Снежана Јанчић
ЈМБГ: 0310958715152
Адреса: Краља Петра I Карађорђевића 10/10, Нови Кнежевац, Србија

Седиште: Рајка Ловатинова 11, Нови Кнежевац, Србија
Претежна делатност: **74202** - Пројектовање грађевинских и других објеката

Бројеви текућих рачуна: 310-3762-82

Контакт подаци:

Телефон 1: +381 (0)230 87006

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве Агенцији за привредне регистре Регистру привредних субјеката дана 06.06.2006 поднео је регистрациону пријаву за превођење предузетника у Регистар привредних субјеката као

**PROJEKTNI BIRO IN
SNEŽANA JANJIĆ PREDUZETNIK
NOVI KNEŽEVAC, RAJKA LOVADINOVA 11**

Решавајући по захтеву подносиоца регистрационе пријаве, с обзиром да су испуњени законом предвиђени услови, Регистратор је решио као у диспозитиву.

У складу са чл. 84. став 1. Закона о регистрацији привредних субјеката (Службени гласник РС бр. 55/04 и 61/05), за ову регистрацију се не плаћа накнада.

Поука о правном леку:

Против овог решења може се изјавити жалба
Министру надлежном за послове привреде РС,
у року од 8 дана од дана пријема решења,
а преко Агенције за привредне регистре.

Projektni biro "IN"
Snežana Jancic, preduzetnik
Novi Kneževac, Rajka Lovadinova 11

REŠENJE

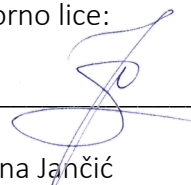
Određuje se SNEŽANA JANČIĆ dipl.inž.arh. za izradu:

STUDIJE ANALIZE POTREBA, PROPISA, USLOVA ZA IZGRADNJU, UREĐENJE I OPREMANJE UGOSTITELJSKIH OBJEKATA OMLADINSKOG CENTRA I KAMPA U KANJIŽI

čiji je naručilac: OPŠTINA KANJIŽA

PROJEKTI BIRO "IN"
Snežana Jančić preduzetnik
NOVI KNEŽEVAC
Rajka Lovadinova 11

Odgovorno lice:

Snežana Jančić

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ УРБАНИСТЕ

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Снежана Н. Јанчић

дипломирани инжењер архитектуре

ЈМБ 0310958715152

одговорни урбаниста

за руковођење израдом урбанистичких планова и
урбанистичких пројеката

Број лиценце

200 0291 03

У Београду,
30. октобра 2003. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Милош Лазовић

Проф. др Милош Лазовић
дипл. грађ. инж.

Број: 12-02/321276
Београд, 05.11.2018. године

На основу члана 75. Статута Инжењерске коморе Србије
("СГ РС", бр. 88/05, 16/09 и 27/16), а на лични захтев члана Коморе,
Инжењерска комора Србије издаје

ПОТВРДУ

Којом се потврђује да је Снежана Н. Јанчић, дипл.инж.арх.
лиценца број

200 0291 03

за

**одговорног урбанисту за руковођење изработом урбанистичких
планова и урбанистичких пројеката**

на дан издавања ове потврде члан Инжењерске коморе Србије, да је
измирио обавезу плаћања чланарине Комори закључно са 23.10.2019.
године, као и да му одлуком Суда части издата лиценца није одузета.

Потпредседник Управног одбора
Инжењерске коморе Србије

Латинка Обрадовић

Латинка Обрадовић, дипл. грађ. инж.

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПРОЈЕКТАНТА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Снежана Н. Јанчић

дипломирани инжењер архитектуре

ЈМБ 0310958715152

одговорни пројектант

архитектонских пројеката, уређења слободних простора и
унутрашњих инсталација водовода и канализације

Број лиценце

300 3300 03

У Београду,
30. октобра 2003. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Милош Лазовић

Проф. др Милош Лазовић
дипл. грађ. инж.

Број: 12-02/321278
Београд, 05.11.2018. године

На основу члана 75. Статута Инжењерске коморе Србије
("СГ РС", бр. 88/05, 16/09 и 27/16), а на лични захтев члана Коморе,
Инжењерска комора Србије издаје

ПОТВРДУ

Којом се потврђује да је Снежана Н. Јанчић, дипл.инж.арх.
лиценца број

300 3300 03

за

**одговорног пројектанта архитектонских пројеката, уређења
слободних простора и унутрашњих инсталација водовода и
канализације**

на дан издавања ове потврде члан Инжењерске коморе Србије, да је
измирио обавезу плаћања чланарине Комори закључно са 23.10.2019.
године, као и да му одлуком Суда части издата лиценца није одузета.

Потпредседник Управног одбора
Инжењерске коморе Србије

Латинка Обрадовић
Латинка Обрадовић, дипл. грађ. инж.

UVOD

I OPŠTI DEO

1. CILJEVI I METODOLOŠKI PRISTUP IZRADI STUDIJE
2. PREDMET I OBUHVAT STUDIJE
3. PRAVNI OSNOV
4. KARTOGRAFSKA OSNOVA I PRATEĆA DOKUMENTACIJA
 - 4.1. Kartografska osnova za izradu studije
 - 4.2. Važeća planska i urbanistička dokumentacija

II KARAKTERISTIKE ŠIRE LOKACIJE

1. POLOŽAJ
2. OSNOVNE GEOKLIMATSKE KARAKTERISTIKE
3. SAOBRAĆAJ I INFRASTRUKTURA
4. VODOPRIVREDNA INFRASTRUKTURA
5. ENERGETSKA INFRASTRUKTURA
6. ELEKTRONSKO-KOMUNIKACIONA INFRASTRUKTURA
7. ZAŠTIĆENA PRIRODNA I KULTURNA DOBRA U FUNKCIJI TURIZMA
8. TURIZAM

III POTENCIJALNI USLOVI ZA IZGRADNJU OMLADINSKOG KAMPA

1. ANALIZA LOKALNOG PODRUČJA I ANALIZA IZBORA LOKACIJE
2. LOKACIONI KRITERIJUMI I FAKTORI
3. PLANIRANJE LOKACIJE ZA IZGRADNJU ZONE ZA SPORT I REKREACIJU I OMLADINSKOG KAMPA
 - 3.1. Planiranje i razrada lokacije
 - 3.2. Status zemljišta za planiranu izgradnju turističkog sadržaja
 - 3.3. Izrada idejnog rešenja
4. PROJEKTNII ZADATAK

IV URBANISTIČKO REŠENJE –analiza potreba, propisa i uslova

1. URBANISTIČKO REŠENJE
2. ARHITEKTONSKO OBLIKOVANJE OBJEKATA
3. OSNOVNI PRINCIPI ARHITEKTURE OBJEKATA OMLADINSKOG KAMPA
 - 3.1. Pristupačnost i promet
 - 3.2. Pogled
 - 3.3. Prirodni predeli
4. PLANIRANJE PRISTUPA
 - 4.1. Isporuka roba i tereta
 - 4.2. Odnosnje otpadaka
 - 4.3. Ulazi i prostorije za personal
5. ORGANIZACIJA INTERNOG SAOBRAĆAJA U OMLADINSKOM KAMPU
 - 5.1. Kolski saobraćaj

- 5.2. Kolsko pešački (požarni) put
- 5.3. Pešačke površine
- 5.4. Kretanje osoba sa posebnim potrebama
- 5.5. Parkinzi
- 5.6. Parkinzi za vozila koja koriste osobe sa invaliditetom

V ARHITEKRONSKO REŠENJE – analiza potreba, propisa i uslova

- 1. GRAĐEVINSKI ASPEKTI IZGRADNJE I UREĐENJA
- 2. SPOLJNI IZGLED OBJEKATA
 - 2.1. Oblikovanje objekata – materijalizacija
 - 2.2. Konstrukcija krova
- 3. PEJZAŽ I UREĐENJE PROSTORA
 - 3.1. Tvrdе površine
 - 3.2. Zelenilo
 - 3.3. Oprema i uređenje pejzaža
- 4. PLANIRANJE I ORGANIZACIJA OBJEKATA OMLADINSKOG KAMPA
 - 4.1. Uslužni – smeštajni deo
 - 4.1.1. Smeštajne jedinice hostela – sobe sa kupatilom
 - 4.1.2. Smeštajne jedinice kampa - kamp parcele
 - 4.1.3. Prijemni hol - recepcija
 - 4.2. Ekonomsko tehnički deo uz smeštajni deo - servisiranje i održavanje soba
 - 4.3. Ugostiteljski deo objekta za smeštaj
 - 4.3.1. Prostorije i prostor za usluživanje
 - 4.3.2. Ekonomsko tehnički deo ugostiteljskog dela objekta
- 5. ORGANIZACIJA TEHNIČKOG SEKTORA
- 6. SIGURNOST I BEZBEDNOST
- 7. USPOSTAVLJANJE KRITERIJUMA DIZAJNA

Uvod

U okviru Interreg-IPA programa prekogranične saradnje Mađarska-Srbija 2014-2020 započet je program OASIS, koji za cilj ima razvoj zdravstvenog, omladinskog i sportskog turizma na području pograničnih opština Kanjiža (Srbija) i Kištelek (Mađarska). Na području Kanjiže aktivnosti podrazumevaju promovisanje i unapređivanje omladinskog turizma. Cilj ovog projekta je da doprinese angažovanju mladih u sportskim i edukativnim aktivnostima koje su značajne kako za unapređivanje međuetničke tolerancije među mladima, tako i za razvoj turizma i privrede.

Ova studija je analiza postojećeg stanja i potrebnih uslova za implementaciju planiranog projekta parka sa rekreativnim i ugostiteljskim sadržajem - „Omladinski kamp“ u Kanjiži, uz uvažavanje važeće planske dokumentacije i propisa koji ovu oblast uređuju.

I OPŠTI DEO

1. CILJEVI I METODOLOŠKI PRISTUP IZRADI STUDIJE

Osnovni cilj izrade Studije sadržan je u potrebi utvrđivanja uslova za definisanje prostora i objekata planiranog „Omladinskog kampa“ u Kanjiži, u okviru projekta OASIS. Realizacija ovog cilja zahteva prethodnu analizu prirodnih i stvorenih potencijala planirane lokacije, koja će omogućiti njegovu adekvatnu valorizaciju kao i definisanje potrebnih i zahtevima savremene turističke tražnje primerenih sadržaja budućeg kompleksa.

U analizi prirodnih, stvorenih i društvenih uslova koji su od značaja za ovu studiju, korišćeni su podaci iz literature, planska dokumentacija, podaci sa interneta (vezano za turističku ponudu opštine) itd.

Ova Studija predstavljaće polazni, stručni osnov za izradu potrebne urbanističke i tehničke dokumentacije na osnovu koje se može pristupiti realizaciji planiranih sadržaja.

2. PREDMET I OBUHVAT STUDIJE

Predmet i obuhvat Studije predstavljaju postojeće stanje lokacije u širem (naselje) i užem (građevinska parcela) smislu sa aspekata bitnih za planiranu namenu: prirodnih karakteristika, postojeće infrastrukture, prirodnih i kulturnih dobara, sadržaja postojeće turističke ponude itd.

3. PRAVNI OSNOV

Propisi koji regulišu ovu oblast su:

- Zakon o planiranju i izgradnji (Službeni glasnik RS" broj 72/2009 i 81/2009 – ispr. 64/2010 – odluka US, 24/2011 i 121/2012, 42/2013 – odluka US i 50/2013 – odluka US, 98/2013- odluka US, 132/2014, 145/2014, 83/2018 i 31/2019)

- Zakon o turizmu (Službeni glasnik RS" broj 17/2019)

- Zakon o zaštiti životne sredine ("Sl. glasnik RS", br. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - dr. zakon, 72/2009 dr. zakon, 43/2011 - odluka US, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - dr. zakon i 95/2018 - dr. zakon)

- Zakon o zaštiti prirode ("Sl. glasnik RS", br. 36/2009, 88/2010, 91/2010 - ispr., 14/2016 i 95/2018 - dr. zakon)

- Zakon o zaštiti od požara "Sl. glasnik RS", br. 111/2009, 20/2015, 87/2018 i 87/2018 - dr. zakoni)

- Pravilnik o tehničkim normativima za pristupne puteve, okretnice i uređene platoe za vatrogasna vozila u blizini objekta povećanog rizika od požara. ("Sl. list SRJ", br. 8/95)

- Pravilnik o tehničkim normativima za instalacije hidrantske mreže za gašenje požara ("Sl. glasnik RS", br. 3/2018)

- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu ugostiteljskih objekata od požara ("Sl. glasnik RS", br. 61/2015)

- Pravilnik o uslovima i načinu obavljanja ugostiteljske delatnosti, načinu pružanja ugostiteljskih usluga, razvrstavanju ugostiteljskih objekata i minimalno tehničkim uslovima za uređenje i opremanje ugostiteljskih objekata. ("Sl.glasnik RS", br. 48/2012 i 58/2016).

- Pravilnik o tehničkim standardima planiranja, projektovanja i izgradnje objekata, kojima se osigurava nesmetano kretanje i pristup osobama sa invaliditetom, deci i starim osobama ("Sl. glasnik RS", br. 22/2015).

- Pravilnik o bezbednosti dečijih igrališta. ("Sl. glasnik RS", br. 63/2018).

4. KARTOGRAFSKA OSNOVA I PRATEĆA DOKUMENTACIJA

4.1. Kartografska osnova za izradu studije

Kartografsku osnovu za izradu studije čine kopija plana i katastarsko topografska karta R-1:1000 predmetne lokacije (k.p.br. 16,17/1 i 17/2 KO Kanjiža).

4.2. Važeća planska i urbanistička dokumentacija

Planska dokumentacija koja uređuje predmetnu lokaciju je Prostorni plan područja posebne namene multifunkcionalnog ekološkog koridora Tise (Sl.l.APV, br.14/2015) i Plan generalne regulacije naselja Kanjiža (Sl.list opštine Kanjiža br.6/2013). Na osnovu PGR-a naselja Kanjiža, za potrebe urbanističke razrade prostora izrađuje se i Urbanistički projekat uređenja zone za sport i rekreaciju u parku sa rekreativnim i ugostiteljskim sadržajem za omladinski smeštaj: „Omladinski kamp“ u Kanjiži, kat.parc.br. 16, 17/1 i 17/2, KO Kanjiža.

II KARAKTERISTIKE ŠIRE LOKACIJE

1. POLOŽAJ

Opština Kanjiža je locirana na severu Bačke, graničeći se prema zapadu sa gradom Subotica prema jugu Opštinom Senta, prema istoku rekom Tisom, odnosno opštinom Novi Kneževac i prema severu republikom Mađarskom. Naselje Kanjiža je opštinski centar koji se nalazi u istočnom delu opštine uz obalu reke Tise.

2. OSNOVNE GEOKLIMATSKE KARAKTERISTIKE

Područje dela AP Vojvodine kome pripada Kanjiža pripada umereno kontinentalnoj klimi. Prosečna godišnja suma osunčavanja, temperatura vazduha i visina padavina obezbeđuju optimalne biološke uslove života na ovom prostoru. S druge strane karakteristike umereno kontinentalnog karaktera klime potvrđuju se konstatacijom da je jesen toplija od proleća, prelaz od zime ka letu izraženiji nego od leta ka zimi. Režim padavina sa velikom neravnomernošću raspodele po mesecima. Srednja godišnja temperatura je od 10.1-12 stepeni. Prosečan broj letnjih dana je 101-110 (temperatura >25), 31-40 tropskih dana (temp >30). Prosečan broj mraznih dana 21-30 (temp <0). 121-140 dana sa količinom padavina > od 0,1mm. Prosečno trajanje sijanja sunca 2101-2200 sati. (Izvor: RHMZ RS Klimatske karakteristike Srbije 26.10.2016)

3. SAOBRAĆAJNA INFRASTRUKTURA

Putni-drumski saobraćaj

Geo-saobraćajni položaj Kanjiže na saobraćajnoj karti je vrlo povoljan jer potencijal dostupnosti području opštine čine:

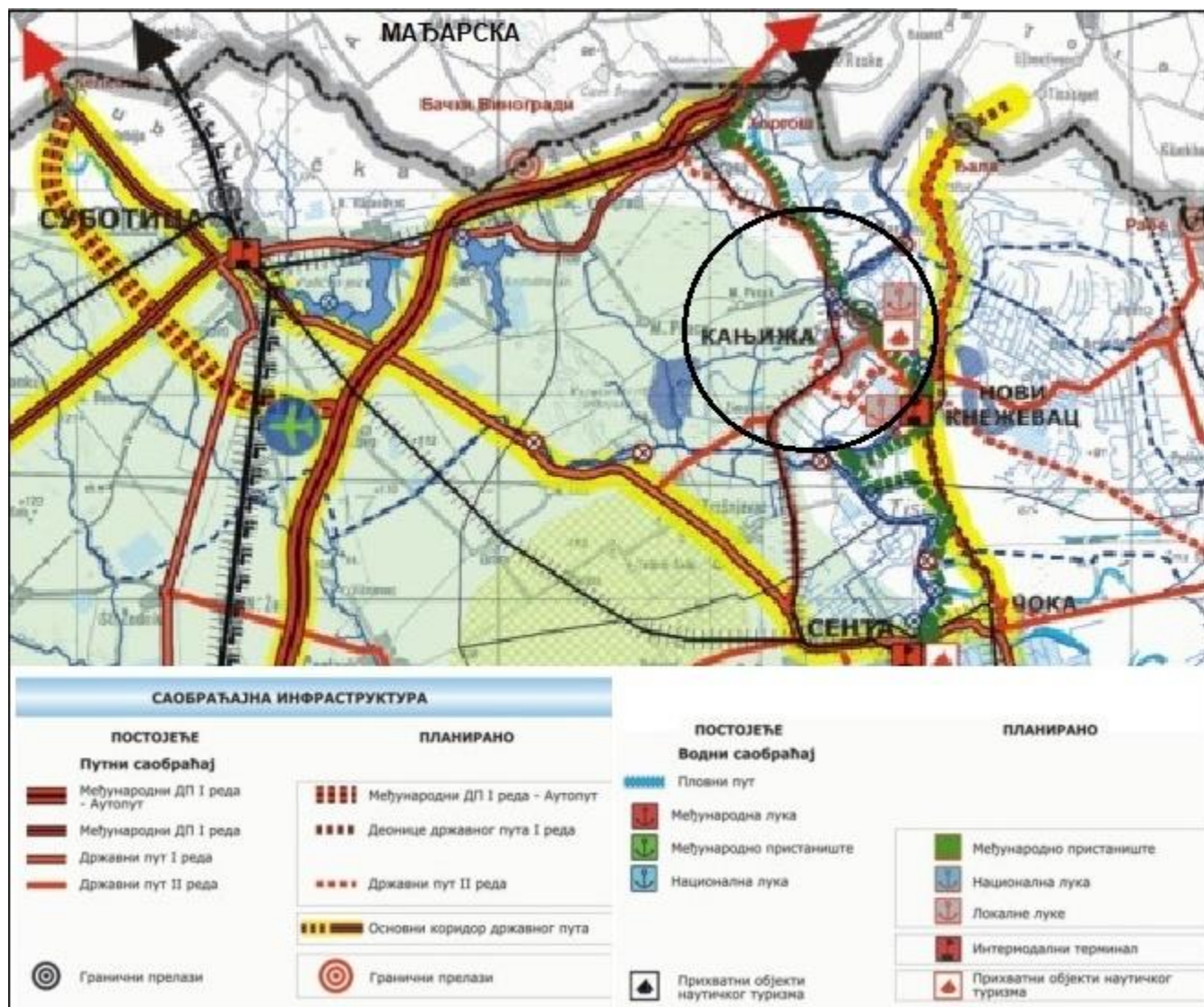
- put E 75 kao deo međunarodne putne mreže (koridor X);
- granični prelaz kod Horgoša i blizina graničnih prelaza Kelebija i Đala;
- pripadnost regiji Dunav-Kriš-Moriš-Tisa;
- Kanjiža je državnim putevima 1. i 2. reda povezana sa okolnim opštinama i regijama.

Nedovoljno je prisustvo izdvojenih biciklističkih staza i traka, posebno u centralnim delovima gradskih naselja, kao i u međunaseljskim komunikacijama.

Vodni saobraćaj

Međudržavni plovni put, kome pripada reka Tisa - prava plovidbe imaju samo dve zemlje koje te tokove povezuju-Srbija i Mađarska. Stanje u unutrašnjem vodnom saobraćaju karakterišu nizak stepen iskorišćenosti i nedostatka ulaganja u modernizaciju.

Izvod iz Regionalnog prostornog plana APV (saobraćajna infrastruktura):

4. VODOPRIVREDNA INFRASTRUKTURA

Vodosnabdevanje čine crpne bušotine na postojećim izvorima. U sadašnjem trenutku, jedine mere kondicioniranja su dezinfekcija (aktivna mera) i ispiranje mreže (pasivna mera) kojim se vrši eliminacija ili redukcija pojedinih parametara iz sastava vode za piće, koje ne odgovaraju Pravilnikom utvrđenim graničnim vrednostima.

Odvođenje i prečišćavanje voda

U naselju postoji separaten kanalizacioni sistem, koji će se i dalje razvijati. Pre upuštanja u recipijent otpadne vode se prečišćavaju na PPOV, čiji kapacitet se mora usklađivati sa stepenom izgrađenosti kanalizacije.

5. ENERGETSKA INFRASTRUKTURA

Elektroenergetska infrastruktura

Pokrivenost elektroenergetskim objektima i infrastrukturu je zadovoljavajuća, uz potrebnu revitalizaciju prenosne mreže, povećanje glavnih kapaciteta trafostanica u skladu sa potrebama. Napajanje područja Kanjiže obezbeđuje se iz TS "Kanjiža" 110/20 kV naponskog prenosa.

Gasovodna mreža

Izgrađena je magistralna, razvodna i distributivna gasovodna mreža sa pratećim objektima gasovodne infrastrukture, kojom se snabdevaju svi individualni, komunalni i industrijski potrošači naselja.

6. ELEKTRONSKO-KOMUNIKACIONA INFRASTRUKTURA

Elektronsko-komunikaciona infrastruktura je zadovoljavajuća. Optički kablovi su položeni uz važnije putne pravce i digitalizacija opreme izvršena.

Pokrivenost prostora sistemom mobilnih telekomunikacija je obezbeđena.

Pokrivenost prostora radio i tv signalom je potpuna, a naselje ima uveden kablovski distributivni sistem.

7. ZAŠTIĆENA PRIRODNA I KULTURNA DOBRA U FUNKCIJI TURIZMA

Zaštićena područja prirode na teritoriji opštine Kanjiža su SRP "Selevenjske pustare", Park prirode "Kamaraš" i Spomenik prirode "Park u Horgošu", koja se štite na osnovu Zakona o zaštiti prirode ("Službeni glasnik RS" br. 36/09, 88/10 i 91/10). Područja planirana za zaštitu predstavljaju lokaliteti "Kapetanski rit" i "Gornja Tisa".

Reka Tisa je ekološki koridor.

Kulturna dobra su od izuzetnog značaja za razvoj i upotpunjavanje različitih formi turizma i mogu doprineti razvoju turizma određene regije, opštine, naselja:

Na teritoriji opštine Kanjiža kulturna dobra pod zaštitom su:

- Srpska pravoslavna crkva "Arhanđela Mihajla", Kanjiža,
- Srpska pravoslavna crkva "Svetog oca Nikole", Martonoš
- Srpska pravoslavna škola, Martonoš
- Željeznička stanica Kamaraš, Kamaraški put br. 1, K.O. Horgoš

- Kaštel "Karas", Horgoš,
- "Vigado" u Narodnom parku u Kanjiži
- Magazin za žito, Mali Horgoš
- Vetrenjača u Oromu

Značajno kulturno dobro je i niz arheoloških lokaliteta.

Kulturna dobra pod prethodnom zaštitom: Prostorna kulturno-istorijska celina Kanjiže, niz tradicionalnih seoskih kuća, i kuća građenih u stilu baroka i secesije, salaši itd.

8. TURIZAM

Najznačajniji potencijali lokacije koji su osnov za razvoj turizma su:

- Turističko geografski položaj;
- Geografsko-saobraćajni položaj;
- Prirodne vrednosti;
- Kulturne vrednosti;
- Turistički i ugostiteljski objekti.

Unutrašnja saobraćajna povezanost obezbeđena je preko postojećih regionalnih i lokalnih putnih pravaca, čija bi mreža morala biti dopunjena da bi se ostvarila kvalitetna dostupnost do postojećih i budućih značajnih turističkih lokaliteta.

Obzirom na raspoložive resurse, Kanjiža sem najznačajnijeg banjskog, ima uslova za sledeće osnovne oblike turizma:

-Ekološko obrazovni;

To je oblik turizma koji se temelji na aktivnostima u predelima očuvane prirode i zaštićenim prirodnim dobrima. To je turizam malog uticaja na životnu sredinu, koji doprinosi očuvanju prirodnih staništa i vrsta.

Najznačajniji vidovi eko-turizma, vezano za sva prirodna dobra, a u zonama zaštite u kojima je to dozvoljeno su:

- **posmatranje ptica** (bird watching) - posebno vezan za Ramsarska područja;
- **foto-safari;**
- **edukativni turizam;**
- **naučno-istraživački turizam;**
- **rekreativne aktivnosti u prirodi;**

- **kulturno manifestacioni** (podrazumeva različite forme kulturnih aktivnosti koje se nude turistima na destinaciji (festivali, sajamske priredbe, etno manifestacije i slično);

- **kulturno-istorijski turizam** (vezan za evidentirana kulturna dobra - arheološka nalazišta, prostorne kulturno-istorijske celine, spomenike kulture i znamenita mesta);

- **sportsko rekreativni** (vezan za objekte i površine sa sportskim terenima);
- **lovno-ribolovni** (ugrožen postojanjem i erodirajućim dejstvom brojnih krivolovaca i zagađivača, industrije, poljoprivrede);
- **izletnički** (kratki i kvalitetni boravci u prirodi);
- **tranzitni** (blizina auto puta i graničnih prelaza);
- **rečni turizam – nautički** (reka Tisa se koristi kao potencijal u okviru štranda (kupališta), gde je slaba organizacija održavanja i korišćenja istog, bez obzira na relativno bogatu infrastrukturu, smeštajne kapacitete, postojanja auto kampa i veoma lepe obale reke Tise);
- **priobalni turizam na reci** (izletnički i stacionarni, sportsko-rekreativnog ili edukativnog karaktera).

III POTENCIJALNI USLOVI ZA IZGRADNJU OMLADINSKOG KAMPA

1. ANALIZA LOKALNOG PODRUČJA I ANALIZA IZBORA LOKACIJE

Planiranje i izgradnju turističkog sadržaja podrazumeva analiziranje tržišta i generalno područje – od celog naselja do regiona u kome će planirani sadržaj funkcionisati, okolnosti u kojima će funkcionisati i ciljnu grupu potencijalnih korisnika ovog sadržaja.

Obzirom da se radi o omladinskom kampu koji podrazumeva organizovane sadržaje i aktivnosti za mlade, ekonomičnost istog je dobrim delom pokrivena. Za periode kada ih nije moguće organizovano dovoditi, treba analizirati druge potencijalne - kompatibilne korisnike ovih sadržaja.

Planirana međunarodna biciklistička staza - Ciklo koridor 11 (uz reku Tisu) može obezbediti nove - ciklo turiste, zatim organizovanje novih sportskih i drugih takmičenja i manifestacija u gradu može biti osnov za prihvatanje novih turista.

Procena područja takođe treba da obuhvati i analizu lokacije. U slučaju Omladinskog kampa, na izbor lokacije je uticao položaj postojećeg sportskog terena kao i njegova pristupačnost - blizina mnogobrojnih turističkih sadržaja kako u gradu, tako i na obali reke Tise, solidna infrastrukturna opremljenost tog dela naselja.

Pored očiglednog opisa lokacije – veličine, granica, topografije itd, analiza treba da naglasi vidljivost, pristupačnost i prikladnost za izgradnju.

Rentabilnost izabrane lokacije se dokazuje izradom Programa izgradnje turističkog sadržaja koji treba da bude poseban dokument za sprovođenje plana i on podrazumeva:

- Detaljnu urbanističku razradu na izabranoj lokaciji ili razradu na nivou urbanističkog projekta;
- Idejno tehničko i tehnološko rešenje objekata, uređaja i instalacija;
- Procenu troškova infrastrukturnog opremanja predmetne lokacije (elektro, elektronsko-komunikaciona, gasna, hidrotehnička, saobraćajna infrastruktura).
- Ekonomske procene troškova eksploatacije sagrađenih objekata i način njihovog pokrivanja;
- Planske osnove za uvođenje objekata u eksploataciju i na tržište;
- Način pribavljanja opreme, stručnih kadrova itd;

- Vreme početka i kraja gradnje;
- Poznavanje strukture prihoda i rashoda.

2. LOKACIONI KRITERIJUMI I FAKTORI

Tri kriterijuma su u stvari lokacioni faktori

1. Najpogodnija lokacija u odnosu na postojeće turističke sadržaje
2. Raspoloživost radne snage i mogućnost obuke
3. Raspoloživost i cena građevinskog zemljišta.

U praksi se najčešće prvo identifikuje lokacija , a potom se vrši njena analiza:

Zahtevi koje treba da ispuni odgovarajuća lokacija	Faktor Razmatranja (FR)
1. Da poseduje atraktivne elemente koji mogu da privuku najvažnije ciljne segmente	1,0
2. Da je u neophodnoj meri uređena u prostornom, odnosno urbanističkom i komunalnom pogledu	0,8
3. Da je adekvatno pristupačna posetiocima sa stanovišta osnovnog (daljinskog) prevoza i transfera	0,8
4. Da se efikasno može obezbediti snabdevanje objekta i njegovo funkcionisanje bez zastoja	0,8
5. Da se najveći broj potrebnih radnika može angažovati sa lokalnog područja	0,8

3. PLANIRANJE LOKACIJE ZA IZGRADNJU ZONE ZA SPORT I REKREACIJU I OMLADINSKOG KAMPA

3.1. Planiranje i razrada lokacije

Planiranje i razrada lokacije za sadržaje zone za sport i rekreaciju u parku sa rekreativnim i ugostiteljskim sadržajem za omladinski smeštaj: „Omladinski kamp“ u Kanjiži za izabranu lokaciju, podrazumeva pribavljanje sledeće dokumentacije:

1. Informacija o lokaciji

Dokument nadležne opštinske službe koji sadrži podatke o mogućnostima i ograničenjima gradnje na katastarskoj parceli, odnosno na više katastarskih parcela, na osnovu planskog dokumenta.

2. Kopija plana (zvanična katastarska podloga za parcele na izabranoj lokaciji koju izdaje nadležna opštinska služba RGZ-a).

3. Kopija plana podzemnih instalacija na izabranoj lokaciji ili uverenje da isto ne postoji. (Izdaje nadležna služba RGZ-a)

4. Izvod iz lista nepokretnosti za parcele na izabranoj lokaciji. (Izdaje nadležna opštinska služba RGZ-a).

5. Katastarsko topografski plan izrađen od strane ovlašćenog geodetskog biroa.

6. Idejno arhitektonsko rešenje planiranih objekata

7. Uslovi imalaca javnih ovlašćenja:

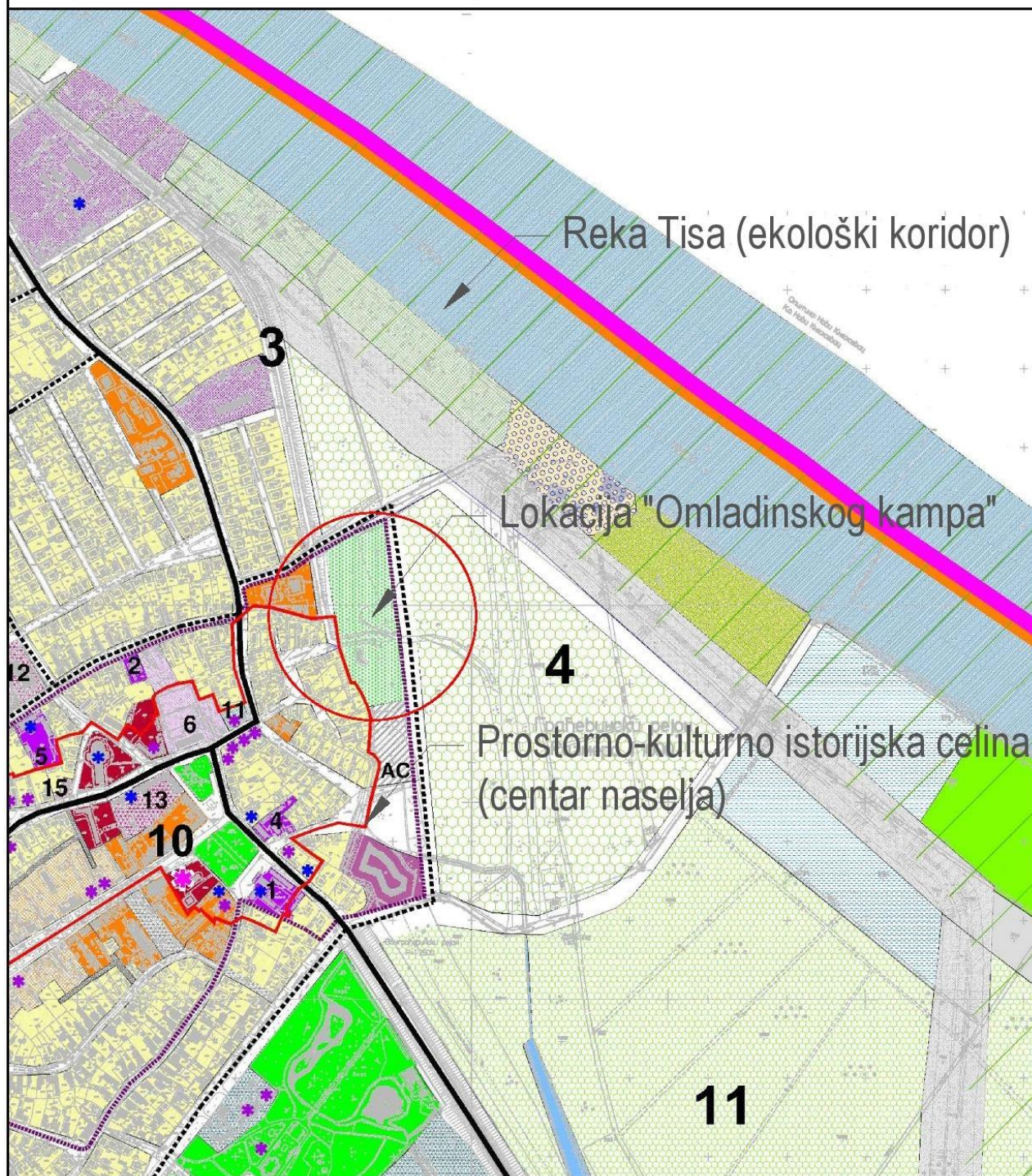
- „EPS DISTRIBUCIJA” d.o.o. Beograd, Ogranak „Elektrodistribucija Subotica“,
- „POTISKI VODOVODI“ D.O.O. Horgoš
- JAVNO PREDUZEĆE ZA KOMUNALNE USLUGE „KOMUNALAC” Kanjiža
- JP “SRBIJAGAS” Novi Sad
- “TELEKOM SRBIJA” a.d. Beograd, Izvršna jedinica Subotica,
- „ZAVOD ZA ZAŠTITU PRIRODE SRBIJE”, Radna jedinica u Novom Sadu, Novi Sad
- »MEĐUOPŠTINSKI ZAVOD ZA ZAŠTITU SPOMENIKA KULTURE SUBOTICA«
- MUP RS, SEKTOR ZA VANREDNE SITUACIJE ODELJENJE ZA VANREDNE SITUACIJE U KIKINDI

Lokacija omladinskog kampa u planskoj dokumentaciji:

Izvodi iz PGR-a naselja Kanjiža

**POLOŽAJ PARKA SA REKREATIVNIM I UGOTITELJSKIM SADRŽAJEM
ZA OMLADINSKI SMEŠTAJ - "OMLADINSKI KAMP" U NASELJU KANJIŽA**
Kat.parc.br. 16, 17/1 i 17/2 KO Kanjiža

Копија плана парцела 16,17/1 и 17/2 КО Канjiжа:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Служба за кат. непокретности : КАНЈИЖА
Катастарска општина : КАНЈИЖА
Лист непокретности :
Поседник :
Адреса :

КОПИЈА ПЛАНА

РАЗМЕРА 1 : 2500

Овлашћено лице за дистрибуцију галатека : ГЛАВНИ

Руководилац службе за катастар непокретности : ГЛАВНИ

Датум : 05.12.2018

Katastarsko topografski plan lokacije Omladinskog kampa:

КАТАСТАРСКО - ТОПОГРАФСКИ ПЛАН

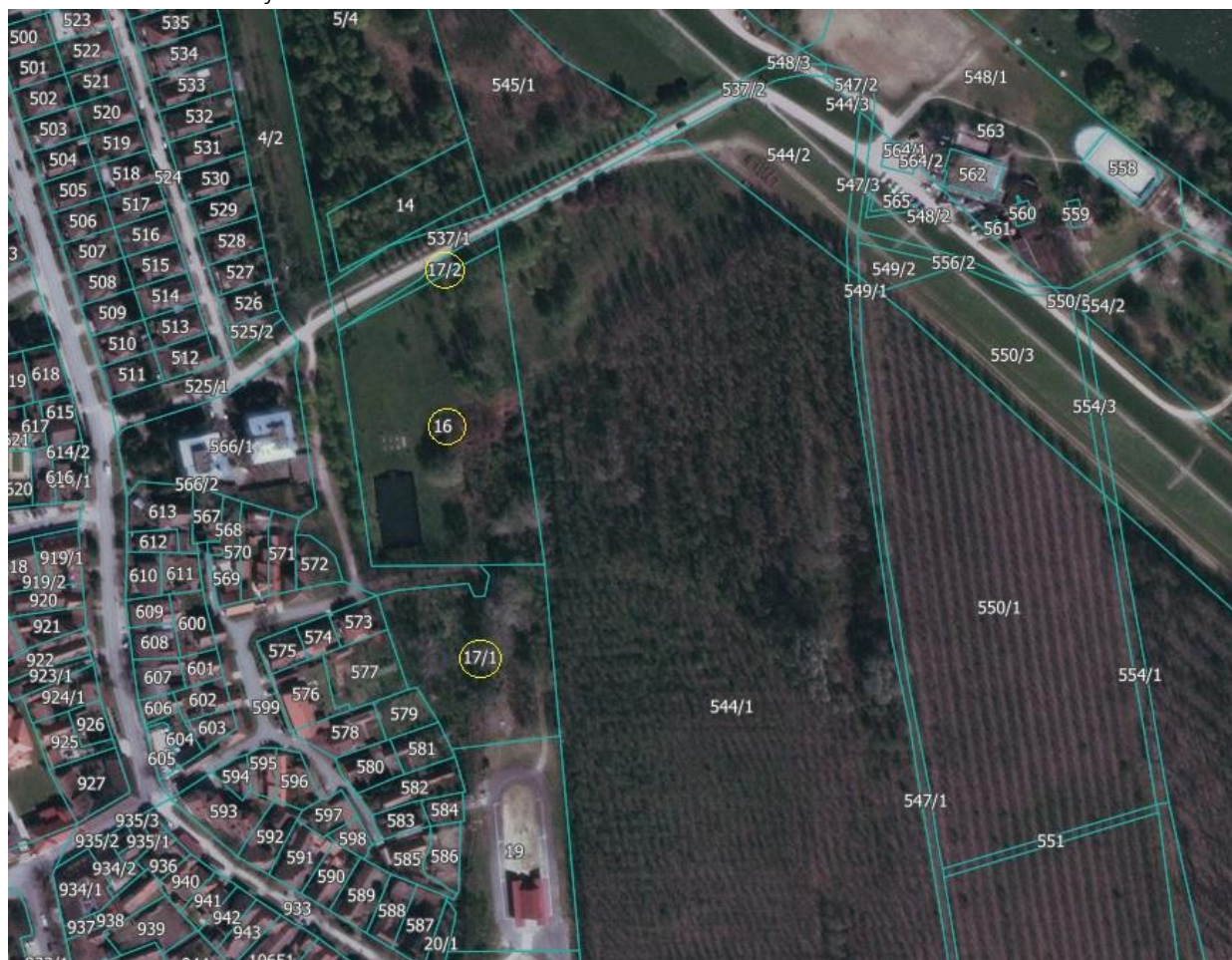
РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА КАЊИЖА
КО КАЊИЖА

Локација: парц.бр. 16,17/1 и 17/2

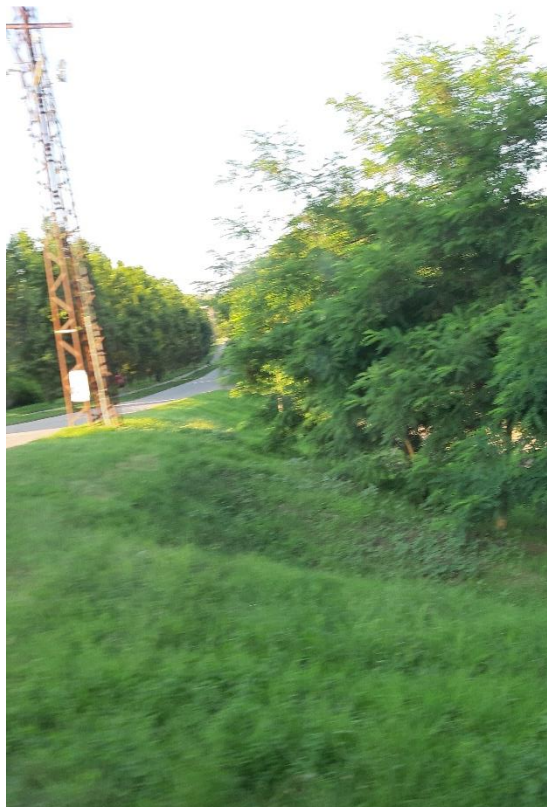
Лист 1

Foto dokumentacija:

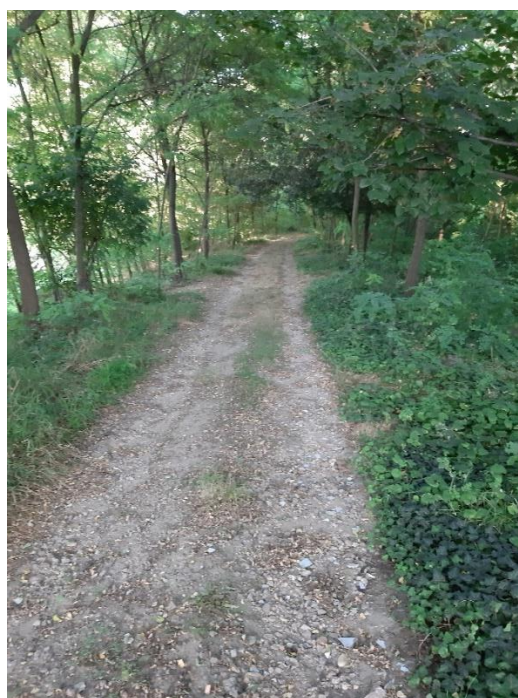
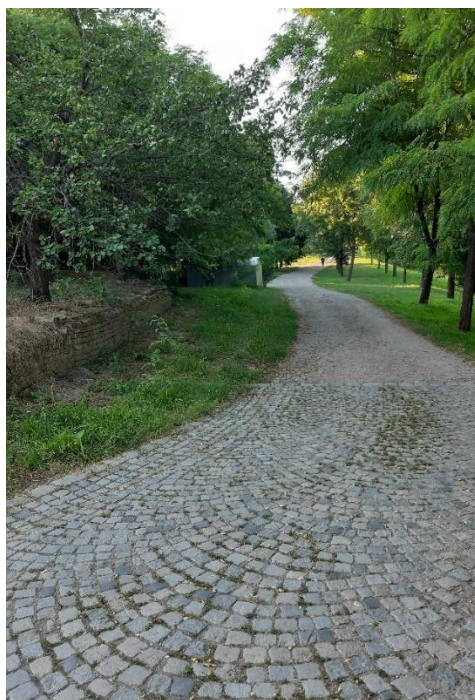
Ulica Potiski venac:

Pogled na lokaciju sa ulice uz postojeći i planurane i sportske terene:

Pogled sa kraja ulice Ribarski trg:

Zona budućeg ulaza u „Omladinski kamp

Zona budućeg parka:

Od lokacije i koncepcije turističkog sadržaja zavisi i planiranje spoljnog izgleda objekata (ruralni ili urbani).

3.2. Status zemljišta za planiranu izgradnju turističkog sadržaja.

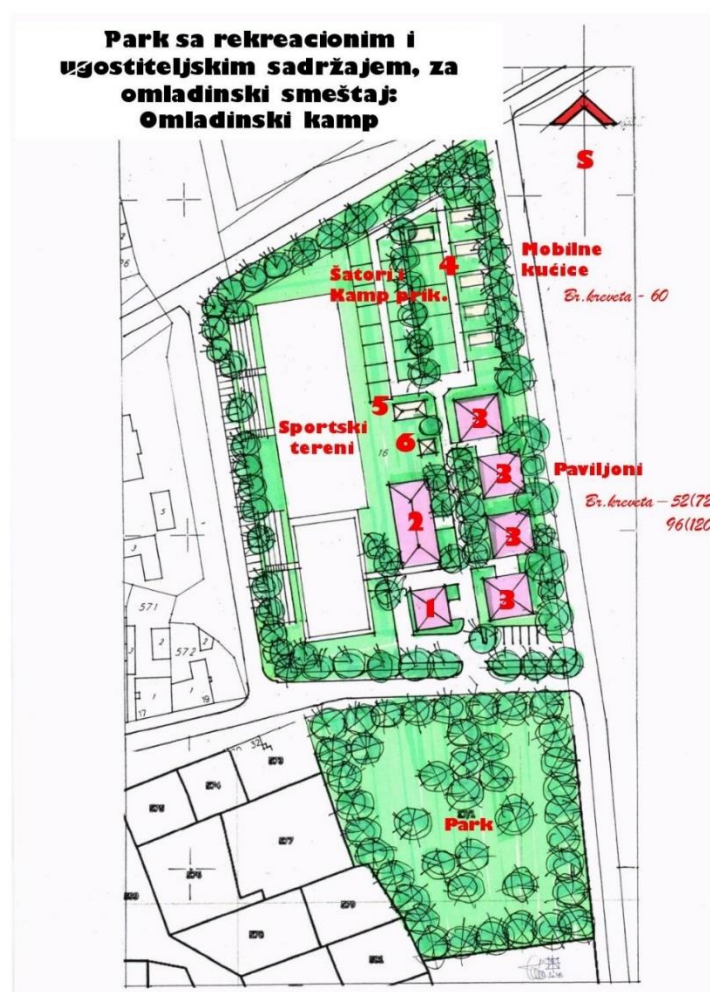
U ovom slučaju status zemljišta koje je predviđeno za uređenje i izgradnju ima **status javnog građevinskog zemljišta** i u vlasništvu je opštine Kanjiža. Zemljište za planirani sadržaj mora da ima površinu i oblik kojima obezbeđuje izgradnju objekata i pratećih sadržaja, kao i trajan pristup ulici, odnosno putu. To se definiše Urbanističkim projektom.

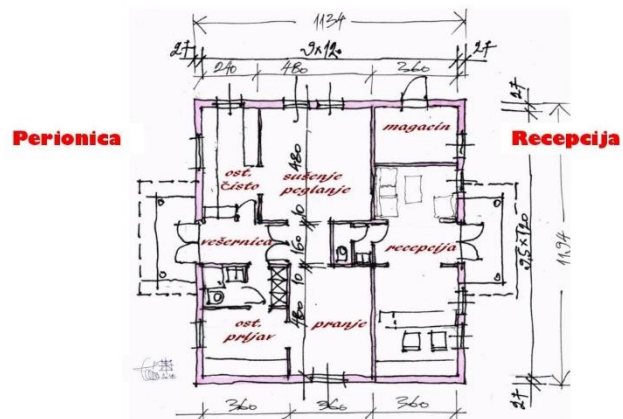
Prilikom prostornog rešavanja kompleksa, moraju se sem prednosti evidentirati i sva ograničenja istog. Na primer, nagib zemljišta je bitan za definisanje puteva i pešačkih staza, pristupačnost objekata za vozila itd.

Opremanje zemljišta podrazumeva izgradnju infrastrukture (vodovod, kanalizacija, energetska i telekomunikaciona mreža, pristupni putevi, parkinzi i slično). Za lokaciju planiranog sadržaja je bitna pristupačnost infrastrukture, odnosno mogućnost da se objekti na nju priključe.

3.3. Izrada idejnog rešenja

Definisanjem građevinske parcele i planiranog sadržaja dobijeni se okvirni prostorni parametri koji su bili osnov za izradu idejnog rešenja (u konkretnom slučaju autor Tot Vilmoš dipl.inž.arh), koji daju osnov za projektni zadatak budućeg omladinskog kampa.

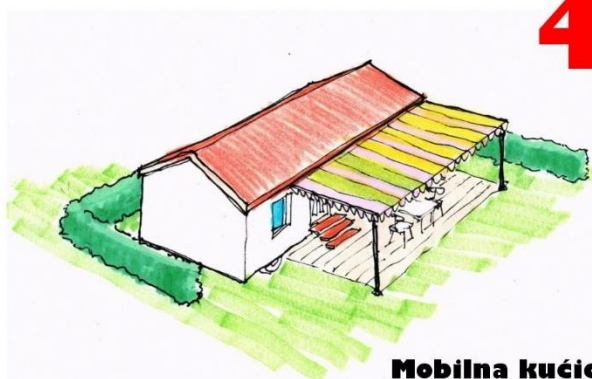

A hand-drawn architectural floor plan of a restaurant layout. The plan is rectangular with dimensions 1194 (width) and 1800 (length). The layout includes:

- Sala**: A large central hall.
- pranje**: A washing area near the entrance.
- servirna kuhinja**: A service kitchen.
- magacin**: Two storage rooms.
- WC**: Two restrooms.
- garder osoblja**: A staff cloakroom.
- mala sala**: A small hall or lounge area.
- ekonom. ulaz**: An economic entrance at the bottom.

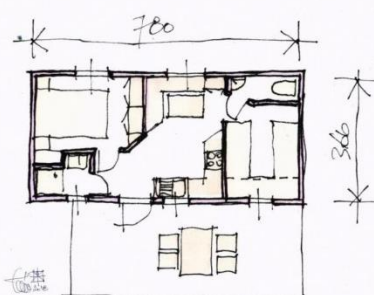
The drawing shows various doors, windows, and furniture placement. There are handwritten notes in the bottom right corner: "Ple planiran za osobe u kolicama)" (Planned for people in wheelchairs).

4

Mobilna kućica

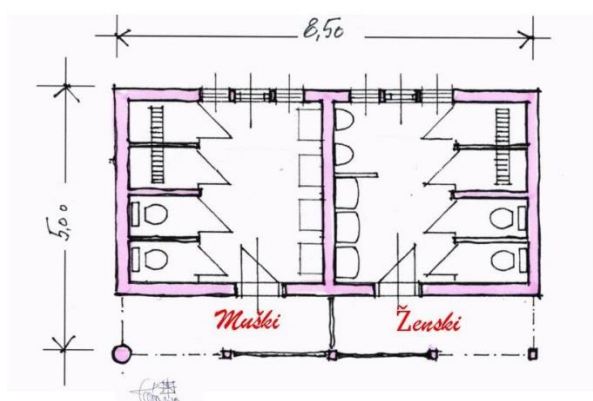
Broj mesta: za četiri odrasla i dvoje dece (u dodatnom i spratnom lež.)

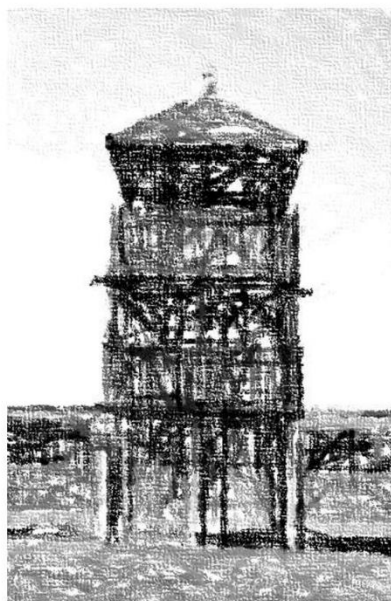

5

Spoljni sanitarni čvor

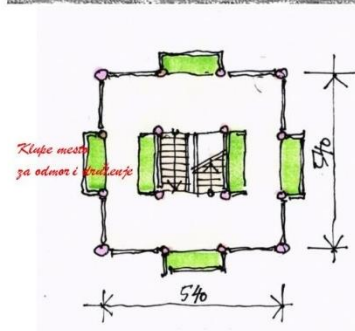

6

Vizitorski toranj
Mesto za druženje i razgovor

4. PROJEKTNI ZADATAK

Nakon prethodne analize investitor donosi odluku o izgradnji i formira projektni zadatak.

Od preciznosti projektnog zadatka, zavisi krajnji rezultat.

Za predmetni sadržaj investitor je dao projektni zadatak koji glasi:

Na k.p. 16, 17/1 i 17/2 KO Kanjiža, u naselju Kanjiža treba predvideti Park sa rekreativnim i ugostiteljskim sadržajem „Omladinski kamp.“

U park sa rekreativnim i ugostiteljskim sadržajem „Omladinski kamp“ treba da se smeste:

1. Teren za rekreaciju – mali sportovi: fudbal, rukomet, košarka-basket i sl. /Postojeći/
2. Ugostiteljski objekti za smeštaj tipa hostela - paviljonski sistem (4 objekta):
 - šest smeštajnih jedinica (soba) sa po 4 kreveta veličine oko 20m² sa tuš kupatilom,
 - 50% soba planirati za osobe u invalidskim kolicima,
 - ostava za sobaricu – mesto za kotao etažnog grejanja na gas.
3. Restoran sa servirnom kuhinjom.
4. Zgrada recepcije.
5. Perionica sa magacinima.
6. Spoljni sanitarni čvor za potrebe kampa (sa WC, kupatilo, kuhinja, magacin)
7. Vizitorski toranj za druženje i razgovor (eventualno)
8. Planirati prostor za postavljanje mobilnih kamp kućica i prikolica, prostor za postavljanje šatora,
9. Manje dečje igralište.
10. Pešačke i kolske saobraćajnice sa parkiralištem za vozila.
11. Parkovske staze na parceli 17/1.

Omladinski kamp treba da ima:

OBJEKAT ZA SMEŠTAJ cca 150m² korisne površ.

- Šest jedinica (soba) za smeštaj sa po 4 kreveta, sobe veličine oko 20 m² sa tuš kupatilom-tri sobe planirati sa kupatilom za osebe u kolicima,
- magacin za čistačicu gde se može smestiti kotao centralnog grejanja na gas i bojler za toplu sanitarnu vodu na solarnu energiju.
- 50% soba dimenzionirati za osobe u kolicima.

OBJEKAT SA SALOM ZA SKUPOVE I KUHINJOM cca 260 m² korisne površ.

- sala oko 100 konzumnih mesta kod stolova sa 4- 6 stolica,
- servirna kuhinja, sa prostorom za pranje posuđa,
- priručni magacin kuhinje,
- prostorije osoblja, garderoba i sanitarni čvor.
- mala sala cca 25m²
- sanitarni čvor muški ženski /dimenzionisan i za osobe u kolicima/

- OBJEKAT RECEPCIJE I PERIONICE cca 130 m² korisne površ.
- recepcija sa prostorom-čekaonicom za posetioce
- magacin,
- vešernica (magacin prljavog i čistog rublja, perionica i peglaonica).

Objekte treba projektovati da se uklope u ambijent grada i parka gde se nalaze. Sugestija: da se krene idejom stvaranja malog naselja iz bronzanog doba (u neposrednoj blizini je arheološko nalazište srednjeg bronzanog doba).

Konstrukcija objekata treba da je laka - montažna, drvena, skeletna, sa drvenom krovnom konstrukcijom, sa ispunom od termoizolacionog materijala.

Vodovod i kanalizaciju treba priključiti na gradsku infrastrukturu vodovoda i kanalizacije u skladu sa uslovima o priključku, propisa i zakona. Toplu vodu cirkulirati i grejati solarnom energijom (alternativno sa zajedničkim bojlerom na gas) uskladiti sa mašinskim projektom termotehnike. Planirati spoljne i unutrašnje PP hidrante.

Elektrotehničke instalacije: osvetljenja, utičnica, telefona izraditi u skladu sa datim uslovima distribucija, propisa i zakona. priključiti na mrežu naselja

Mašinske instalacije: grejanje centralno, kombinovano podno, sa gasnim kotlom u svakom objektu, sanitarnu toplu vodu za kupatila rešiti centralno po objektu u skladu sa hidrotehničkim projektom, solarnu energiju koristiti i za sanitarnu vodu i dogrevanje CG za produženje sezone .

Tokom izrade projektne dokumentacije Izvršilac posla treba da pribavi zvanične informacije i/ili dokument. Na osnovu projektnog zadatka, radi se idejno rešenje objekata koje je neophodno za izradu Urbanističkog projekta.

IV URBANISTIČKO REŠENJE – analiza potreba, propisa i uslova

1. URBANISTIČKO REŠENJE

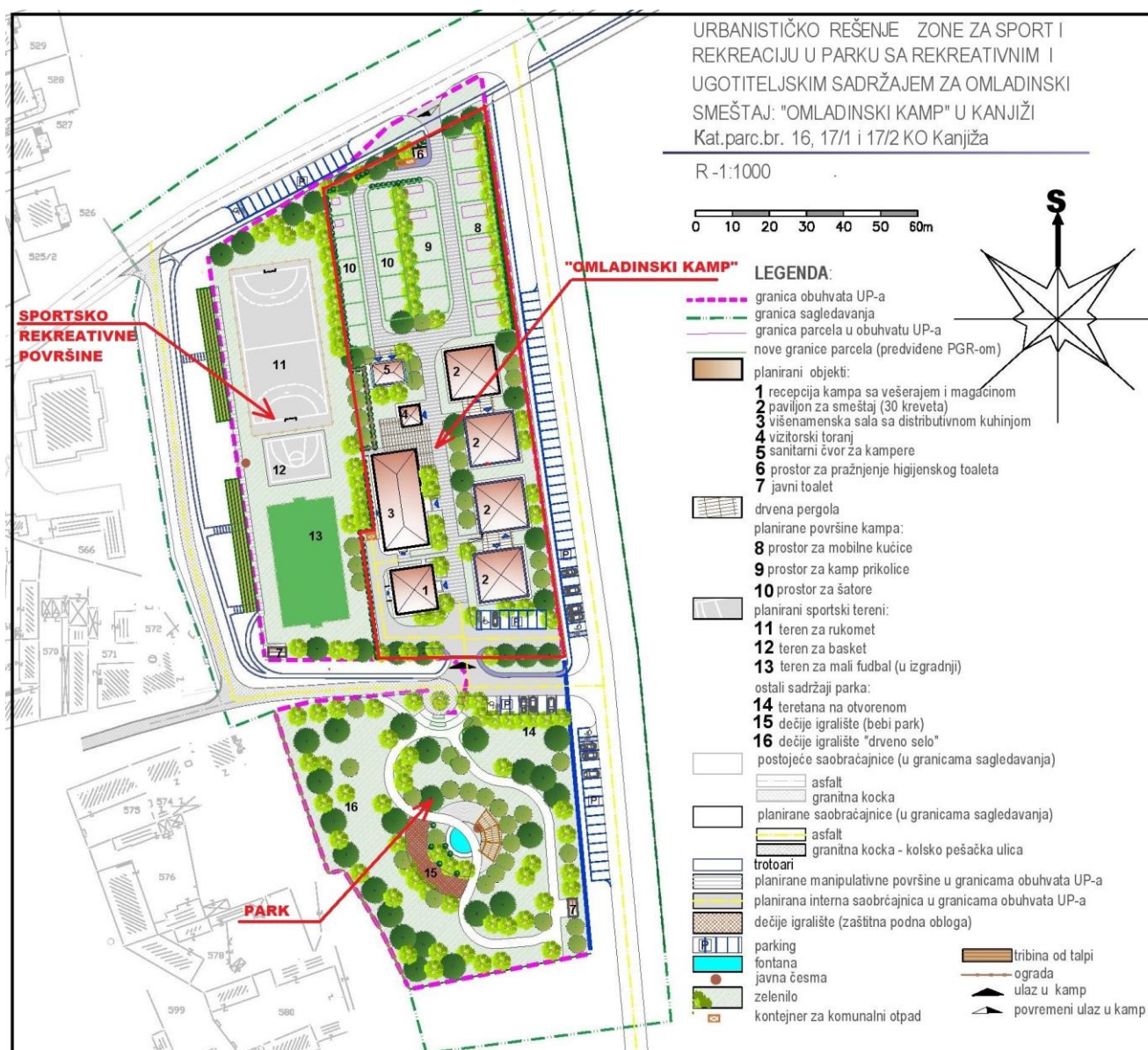
Koncept predloženog rešenja uvažava položaj postojećeg sportskog terena na lokaciji, položaj pristupnih postojećih i planiranih saobraćajnica (u ulicama). Planirane namene definišu tri celine u okviru predmetne lokacije. :

1. Sportsko rekreativna – zona u produžetku postojećeg sportskog terena uz ulicu prema višeporodičnom stanovanju;

2. Parkovska – javna površina otvorenog tipa, kako za korisnike omladinskog kampa, tako i za građanstvo;

3. Omladinski kamp. Deo parka koji će biti zatvoren, odnosno imati kontrolisani ulaz i biti prevashodno namenjen gostima u smeštajnim jedinicama omladinskog kampa i posetiocima sadržaja u višenamenskoj sali.

Sportsko rekreativni tereni – postojeći i planirani i park će se koristiti i kao javni sadržaji meštana naselja.

2. ARHITEKTONSKO OBLIKOVANJE OBJEKATA

Arhitektura objekata je u izvesnom smislu spoljni izgled (omotač) turističkog proizvoda (ambalaža), koja može da privuče ili odbije potencijalne korisnike. Turistički objekti ne smeju biti „nemi“ oni moraju nuditi neku „priču“, i moraju komunicirati sa svojim korisnicima.

Predmetni Omladinski kamp je u urbanističkom rešenju i arhitektonskom idejnom rešenju (autor Tot Vilmoš dipl.inž.arh) koncipiran po principu naselja iz praistorijskog - bronzanog doba, kakva su

postojala u neposrednoj blizini Omladinskog kampa, o čemu svedoče postojeća arheološka nalazišta (Ribarski trg i kulturni centar). Kod arhitektonskog rešenja na osnovu koga je investitor definisao konačni projektni zadatak, korišćena je dokumentacija:

Za razmišljanje!

Oblici krovova objekata iz praiistorijskog brozanog doba

Ograda i prilaz

Trte za izdavanje

Objekti i oprema

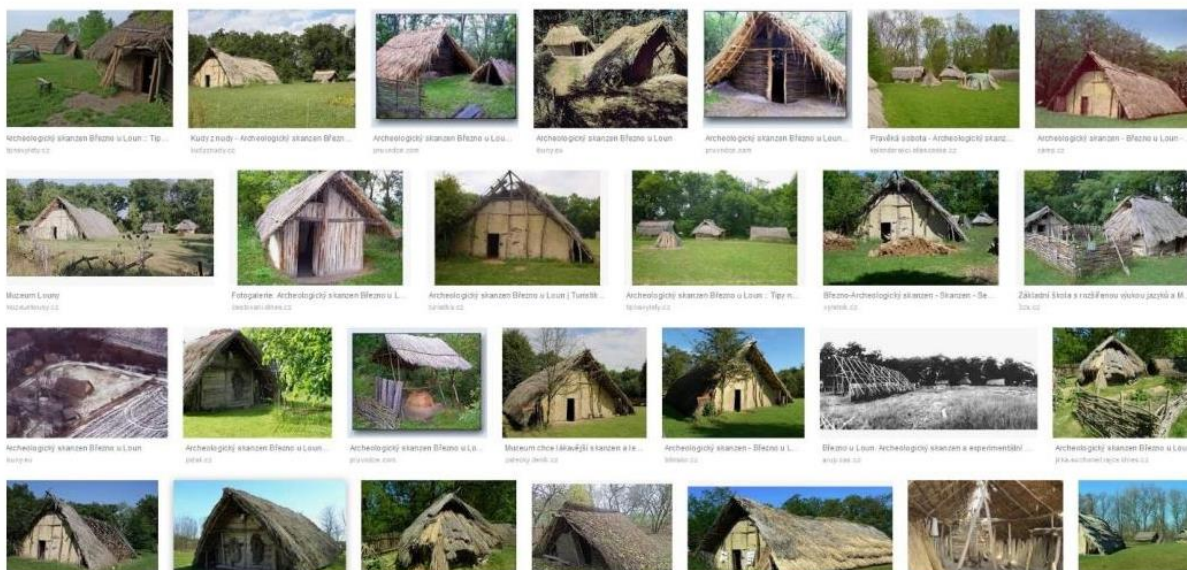

*Detalji od iskopina
kavjiških*

Ograda i prilaz

Arhaični oblici i forme

3. OSNOVNI PRINCIPI ARHITEKTURE OBJEKATA OMLADINSKOG KAMPA

3.1. Pristupačnost i promet

Turistička zgrada mora biti prepoznatljiva, privlačna mora pružati toplinu i sigurnost korisniku. Umesto visokih zgrada okruženih velikim slobodnim površinama treba graditi manje i niže objekte koji zajedno čine relativno kompaktnu gustu sredinu, a uličice i pjacete su znatno prijatniji način prostorne organizacije. Manji objekti uvek daju mogućnost boljeg kontakta sa prirodom.

Dva glavna aspekta značajna prilikom dolaska gostiju u određenu destinaciju su vidljivost ulaza i odgovarajući logotip. (Putokazi, proširenje puta, osvetljenje, zasadima i u saglasnosti sa gradom – naseljem u kome se nalaze. Parking uz ulaz je značajna prostorna komponenta.

3.2. Pogled.

Prvo što gost proverava kada uđe u sobu je pogled iz sobe, orijentacija zgrade. Treba voditi računa i o pogledu noću, naročito u manje urbanim zonama.

3.3. Prirodni predeli

Uklapanje objekata u postojeći prirodni ambijent sa oplemenjivanjem istog može doprineti i okruženju i objektima.

4. PLANIRANJE PRISTUPA

Sve tačke ulaza u turističko nasenje i objekte moraju biti definisane i pogodne za pristup. Rešenjem pristupa se mora obezbediti da gosti mogu doći privatnim kolima ili taksijem, javnim prevozom, biciklom ili pešice.

Pogodnost izabrane lokacije „Omladinskog kampa“ je i blizina mesne autobuske stanice, (uz parcelu 17/1), što rasterećuje pristupnu saobraćajnicu i eliminiše potrebu za parkingom - stajalištem za autobuse.

4.1. Isporuka roba i tereta

Prilazni put za teretna vozila za snabdevanje i održavanje turističkog kompleksa mora biti odvojen od javnog puta, i ne sme ometati javni saobraćaj u naselju. Preporuka je da se teretni ulaz odvoji od komercijalnog, ali u manjim turističkim centrima to često nije moguće.

Obzirom da je turistički kompleks kontrolisani i ograđeni prostor, koji sem objekata za smeštaj sadrži i kamp parcele, predviđeno rešenje sadrži 2 ulaza u kompleks. Jedan ulaz kao glavni - komercijalni za goste kompleksa, ali i za isporuku roba i tereta koji od ulazne kapije ima svoju putanju. Drugi ulaz je povremeni, isključivo službeni za dopremanje pokretnih kućica i kamp prikolica s jedne strane i za odvoženje otpada iz kamp zone. Prijemno odeljenje se nalazi u zoni uz kuhinju obzirom da je ona (kao distributivna) najčešće snabdevana.

4.2. Odnos enje otpadaka – uz odgovarajuće predostrožnosti u konkretnom slučaju se koriste oba ulaza. Otpaci se prikupljaju u velikim kontejnerima za direktan utovar u specijalne kamione. Obzirom da se radi o malom turističkom centru dovoz robe i odnos enje smeća se kombinuju u istoj zoni. Kontejneri treba da budu na platformi 20 sm iznad terena. Uz kontejnere treba obezbediti slavine i šmrkove za održavanje ovog prostora. Prostor obezbediti od glodara, pasa i mačaka lualica.

Površina prostora za kontejnere: 0,2-0,3m² otpadaka po smeštajnoj jedinici.

4.3. Ulazi i prostorije za personal

U okviru kompleksa, odvojene su putanje kretanja personala, prema ulazima u servisne – prateće prostorije koje su koncentrisane na jednom delu kompleksa i nisu izložene pogledima gostiju.

5. ORGANIZACIJA INTERNOG SAOBRAĆAJA U OMLADINSKOM KAMPU

Putevi kojima se kreću gosti, odnosno korisnici turističkog sadržaja i personal treba da su razdvojeni, što uspostavlja jasne odnose između različitih prostora. Ovo je neophodno da bi:

- sprečilo ometanje gostiju i zakrećenje,
- osposobilo servisne aktivnosti kako bi optimalno funkcionisale,
- olakšalo kontrolu, nadzor i bezbednost ljudi koji ulaze u kompleks.

5.1. Kolski saobraćaj

Postojeće javne saobraćajnice uz lokaciju budućeg Omladinskog kampa su u ulicama Potiski venac (asfaltni put za dvosmerni saobraćaj) i put u ul. Ribarski trg (jednosmerni put, manjim delom u granitnoj kocki, a većim –tucanik). Deo ulice Ribarski trg koji se „slepo“ završava unutar lokacije planiranog parka – između k.p.16 i 17/1, nema čvrstog puta. Uz istočnu stranu lokacije Omladinskog kampa se planira (PGR naselja Kanjiža) formiranje nove ulice (od ul. Potiski venac) koja će biti najznačajnija za kolski pristup planiranim sadržajima, i za parkiranje. Od buduće novoformirane ulice u kojoj će se nalaziti sabirna naseljska saobraćajnica, planira se formiranje pristupnog puta za Omladinski kamp, koji će imati položaj u pravcu „slepeg“ kraka ulice Ribarski trg. Kako zonu planiranog parka treba sačuvati od nepotrebnog saobraćaja, slepi deo ulice Ribarski trg će imati status pešačke ulice.

U zatvoreni deo kompleksa „Omladinskog kampa“ su predviđena 2 kolska ulaza. Jedan kao glavni, komercijalni, kolski i pešački ulaz sa pristupnog puta od buduće planirane saobraćajnice uz istočnu stranu predmetne lokacije. Ovaj ulaz je predviđen za korisnike ovog sadržaja prevashodno kao pešački i kolski, obzirom da je unutar kompleksa predviđen manji broj parking mesta (7). Isti ulaz se koristi i za potrebe snabdevanja kompleksa (kuhinja) i odnošenja otpada iz servisnog dela kompleksa i kuhinju. Drugi kolski ulaz u kompleks je iz ul. Potiski venac i ima status povremenog – teretnog ulaza koji je predviđen za dovoz pokretnih kućica i kamp prikolica, kao i za odnošenje otpada iz kamperskog dela kompleksa.

5.2. Kolsko pešački (požarni) put

Kako je za objekte i sadržaje Omladinskog kampa obavezna primena mera protivpožarne zaštite u skladu sa zakonom, koje podrazumevaju obezbeđene pristupne puteve za vatrogasna vozila, unutar zatvorenog kompleksa je predviđeno da glavna pešačka „ulica“ bude izvedena kao kolsko – pešačka u skladu sa pravilima koja obezbeđuju nesmetano kretanje vatrogasnih vozila – minimalna širina za jednosmerni saobraćaj 3,5m, unutrašnji radijus krivine minimum 7m. Na taj način bi bilo omogućeno kretanje vatrogasnih vozila jednosmerno od povremenog do glavnog ulaza.

5.3. Pešačke površine

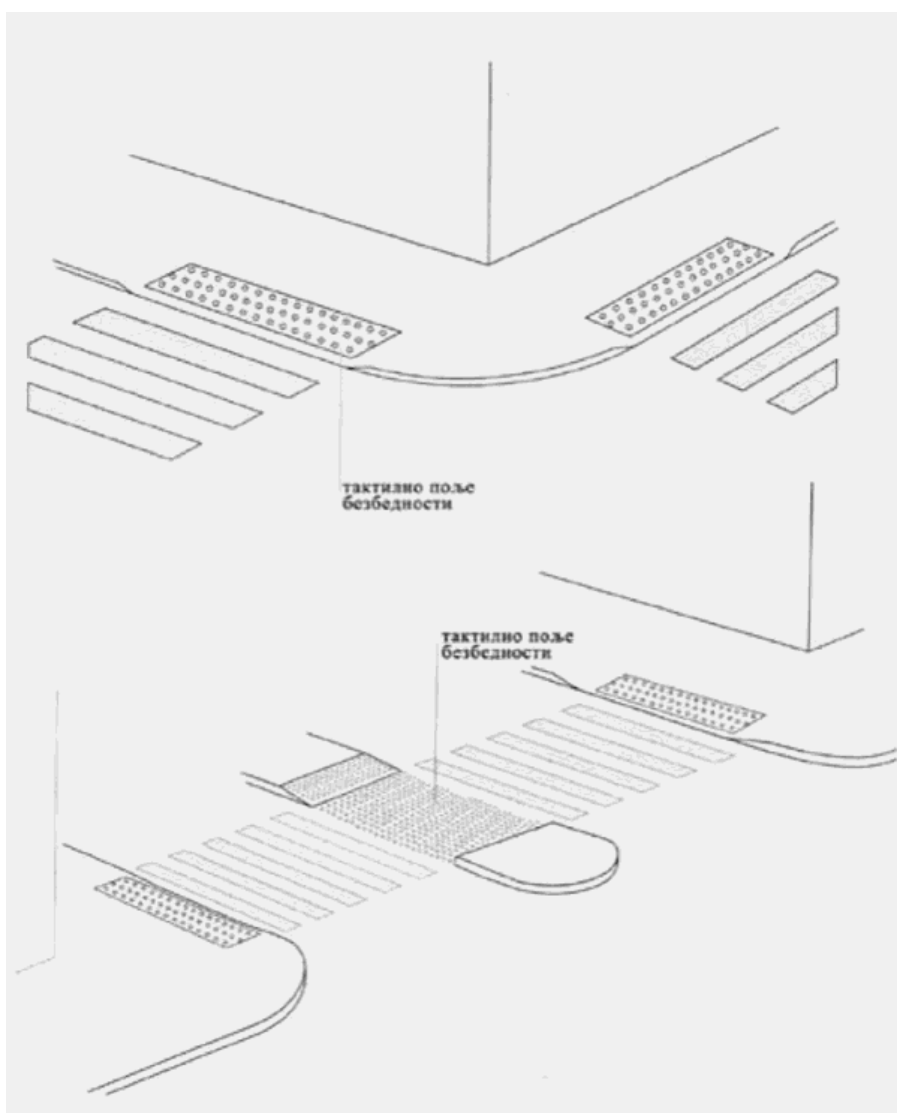
Obzirom na namenu planiranog sadržaja, pešačke staze su prioritet ovog prostora. U postojećim ulicama uz planirani kompleks nema trotoara. Pristupačnost prostora za pešake se mora obezbediti prevashodno u ulicama sa kojima se graniči, a potom unutar kompleksa, rešavajući funkcionalno povezivanje sadržaja unutar Omladinskog kampa ali i vezu sa sportsko rekreativnim i parkovskim površinama u kompleksu. Pri tome treba voditi računa i o estetskim i ambijentalnim vrednostima prostora. Pešačke staze su naročito značajne za parkovski deo kompleksa.

5.4. Kretanje osoba sa posebnim potrebama

Za kvalitetno korišćenje planiranog prostora mora se obezbediti ravnopravan pristup svim korisnicima. Propisi uređuju ovu oblast tako da:

- Trotoari i pešačke staze treba da budu pristupačni, u prostoru međusobno povezani i prilagođeni za orijentaciju, i sa nagibima koji ne mogu biti veći od 5% (1:20), a izuzetno do 8,3% (1:12).
- Najviši poprečni nagib uličnih trotoara i pešačkih staza upravno na pravac kretanja iznosi 2%.
- Radi nesmetanog kretanja širina uličnih trotoara i pešačkih staza iznosi 180 cm, a izuzetno 120 cm, dok širina prolaza između nepokretnih prepreka iznosi najmanje 90 cm. Površina šetališta je čvrsta, ravna i otporna na klizanje. Profili rešetki, poklopaca i šahtova treba da budu bezbedni za kretanje učesnika u saobraćaju.
- Za savladavanje visinske razlike između trotoara i kolovoza koriste se zakošeni ivičnjaci koji se izvode u širini pešačkog prelaza i u nivou kolovoza, sa maksimalnim nagibom zakošenog dela do 8,3%, a ako je tehnički neizvodljivo u izuzetnim slučajevima do 10%.

Pešački prelazi:

5.5. Parkinzi

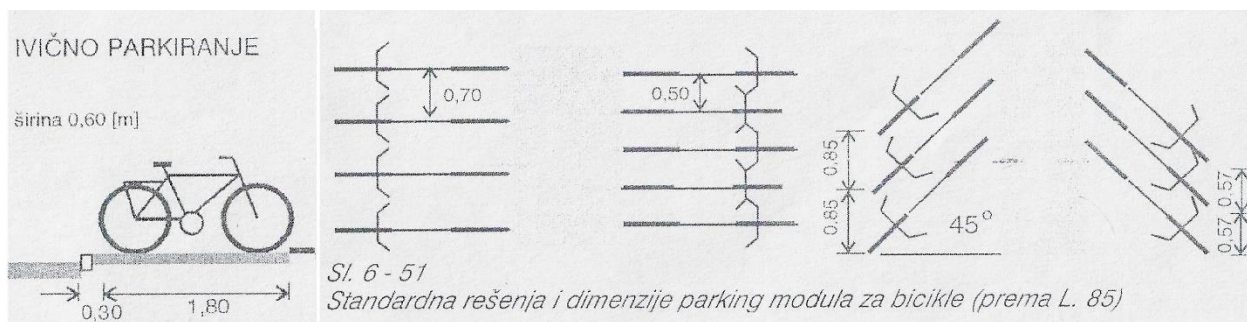
Preporuka za definisanje broja parking mesta prema PGR-u naselja Kanjiža je za namenu planiranog sadržaja od 25 (hoteli) do 100 (restorani) parking mesta na 1000m².

Za kamperski deo je predviđeno po jedno parking mesto za svaku kamp parcelu.

Prema datim parametrima definisano je da je potreban broj parkinga za goste Omladinskog kampa od 46 – 53.

Obzorom da će parkovske i sportsko-rekreativne površine koristiti i meštani, odnosno korisnici koji nisu smešteni u stacionarnim objektima, predviđeni su parkinzi i za ovu vrstu korisnika (16 parking mesta uz park u novoj ulici i 14 uz sportske terene u ul. Potiski venac).

U okviru kompleksa je potrebno predvideti parkinge za bicikle. Mogu biti rešavani kao samostalni uz pristupni put u kompleksu.

5.6. Parkinzi za vozila koja koriste osobe sa invaliditetom

Mesta za parkiranje vozila koja koriste osobe sa invaliditetom predviđaju se u okviru planiranih parkinga u delu bližem ulazu i označavaju se znakom pristupačnosti.

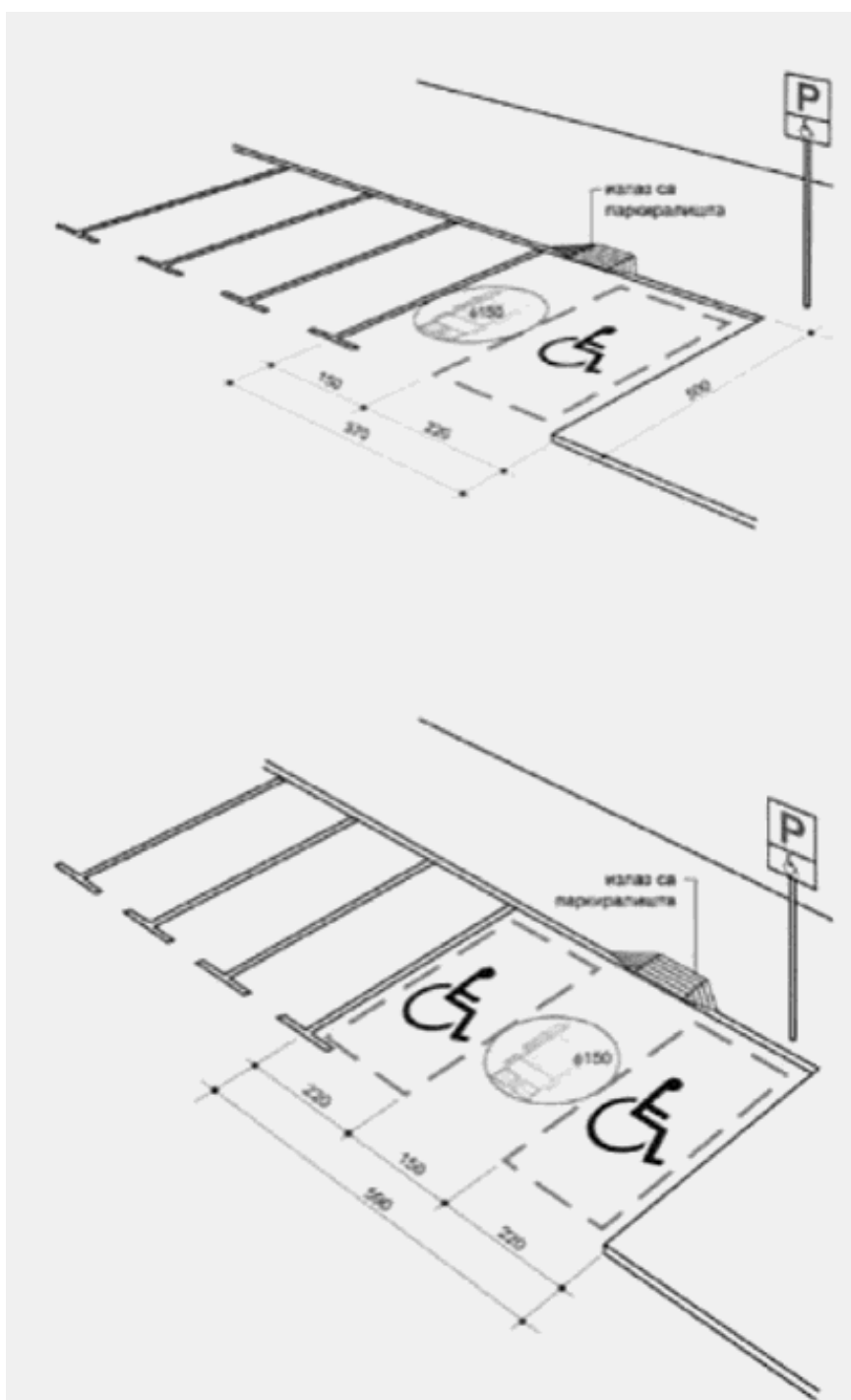
Mesta za parkiranje treba da ispune sledeće uslove:

1. Najmanja ukupna površina mesta za parkiranje vozila koja koriste osobe sa invaliditetom iznosi 370 cm x 480 cm;
2. Mesto za parkiranje za dva automobila koje se nalazi u nizu parkirališnih mesta upravno na trotoar veličine je 590 x 500 cm sa međuprostorom širine 150 cm;
3. Ako parkiralište nije izvedeno u istom nivou sa obližnjom pešačkom stazom tada se izlaz sa parkirališta obezbeđuje spuštеном pešačkom stazom maksimalnog nagiba od 8,3% i minimalne širine najmanje 140 cm koliko iznosi slobodan prostor za manevrisanje;
4. Pristupačno parking mesto mora uvek da se projektuje u horizontalnom položaju, a nikada na uzdužnom nagibu. Dozvoljen je samo odlivni poprečni nagib od maksimalno 2%;
5. Pristupačno parking mesto treba da ima direktnu pešačku vezu između projektovanog slobodnog prostora za manevar i najbliže pešačke staze, bez izlaska na kolovoz, u skladu sa preporukama datim za pešačke staze;
6. Za javna parkirališta, kao i parkirališta uz objekte za javno korišćenje, najmanje 5% mesta od ukupnog broja mesta za parkiranje, a najmanje jedno mesto za parkiranje vozila osoba sa invaliditetom;

7. Na parkiralištima sa manje od 20 mesta koja se nalaze uz restoran i sl., najmanje jedno mesto za parkiranje vozila osoba sa invaliditetom;

8. Svako parkiralište koje je obeleženo mora imati najmanje jedno pristupačno mesto za parkiranje vozila osoba sa invaliditetom;

Mesta za parkiranje:

V ARHITEKRONSKO REŠENJE OBJEKATA—analiza potreba, propisa i uslova

1. GRAĐEVINSKI ASPEKTI IZGRADNJE I UREĐENJA

Kod projektovanja objekata treba se pridržavati sledećih principa:

- princip optimalne funkcionalnosti, ekonomičnosti projektovanja i izgradnje,
- princip optimalne funkcionalnosti pri definisanju unutrašnje organizacije zgrada (radni prostori i radna mesta da budu tako postavljena da odgovaraju normalnom toku pružanja usluga). Obezbediti pravilna rešenja linija kretanja da se izbegne ukrštanje kod unutrašnjeg kretanja radnika i gostiju. U kuhinji obezbediti odvojene čiste i prljave puteve, iznošenje smeća itd.
- princip ispunjavanja tehničkih i zdravstveno tehničkih uslova za obavljanje ugostiteljske delatnosti;
- kulturno usluživanje, higijensko manipulisanje namirnicama, čuvanje robe od kvara, tehnička zaštita rada i zaštita zdravlja korisnika usluga.

Zgrada neposredno utiče na plasman ugostiteljskih usluga. Sklad spoljnog i unutrašnjeg izgleda, sklad sa okruženjem.

Ugostiteljski objekti za smeštaj se dele u sledeće celine:

1. Uslužni deo : - Smeštajni deo,
- Ugostiteljski deo.
2. Ekonomsko tehnički deo.

Standardi koji regulišu bezbednost zgrada i zaštitu njenih korisnika određuju se odgovarajućim propisima i zakonima. Ovo se odnosi na primer na zaštitu od požara, sanitarne propise, nesmetano kretanje osoba sa invaliditetom.

Hosteli spadaju u nekonvencionalne oblike smeštaja, pogodni za omladinu, koje karakteriše ekonomična gradnja (najčešće tradicionalna). Ne podležu kategorizaciji.

Planirani „Omladinski kamp“ je koncept turističkih objekata koji sadrže:

- Objekte za smeštaj tipa hostela.
- Kamp parcele
- Višenamensku salu (restoran)
- Recepciju sa servisnim prostorijama
- Sanitarne objekte (uz kamp parcele)
- Vizitorski toranj (atrakcija i obeležje kampa)

2. SPOLJNI IZGLED OBJEKATA

2.1. Oblikovanje objekata – materijalizacija

Obzirom da se radi o konceptu više malih objekata u prirodnom okruženju i odabir konstrukcije – materijalizacije je prilagođena toj okolnosti. Laka drvena konstrukcija, montažna gradnja sa detaljima od drveta u materijalizaciji fasade.

2.2. Konstrukcija krova

Krovná konstrukcija drvena – pokrivač crep kao materijal karakterističan za ovo podneblje. (Moguća je i druga vrsta pokrivača koja se uklapa u ambijent – tegola, crepoliki lim, ravni eternit..)

Krovná konstrukcija treba da bude i nosač solarnih kolektora koji će obezbediti dodatnu energiju za zagrevanje sanitarne vode.

3. PEJZAŽ I UREĐENJE PROSTORA

Prostor oko objekata se uređuje i deo je opšteg utiska i ambijenta tih objekata. Drveće, cveće, popločane staze, kandelaberi. U parkovskom delu kompleksa je naročito bitan estetski sklad svih elemenata.

3.1. Tvrdé – površine za zastorom

Saobraćajnice, trotoari, platoi. Tvrdé – popločane površine su neophodne u okruženju objekata kako zbog prilaza - funkcionalnosti, tako i zbog bezbednosti i održavanja.

Prilikom izbora materijala za tvrdú podlogu najvažniji su sledeći aspekti:

- Promet i opterećenje: pešaci, motorna vozila, servisna vozila, vatrogasna vozila.
- Održavanje: učestalost korišćenja, teškoće pristupa
- Odvođenje atmosferskih voda (nagib)
- Bezbednost : Na dečijem igralištu u parkovskom delu kompleksa, u delovima gde je predviđeno postavljanje opreme za igru sa slobodnom visinom mogućeg pada većom od 60cm mora se nalaziti površina za ublažavanje udara. Debljina površine za ublažavanje udara izrađene od sintetičkih materijala poput livene gume, gumenih ploča i sl. ne može biti manja od 40mm. Ukoloko je površina za ublažavanje udara od peska, dubina peska mora biti > 30cm. Ostale površine za dečija igrališta moraju ispunjavati zahteve SRPS EN 1176-1.

3.2. Zelenilo

Javne zelene površine u naseljenim mestima i predelima se podižu i održavaju na način koji omogućava očuvanje i unapređivanje prirodnih i stvorenih vrednosti. Ako se zbog izgradnje objekata unište javne zelene površine, one se moraju nadoknaditi pod uslovima i na način koji određuje jedinica lokalne samouprave.

Zelenilo koje se planira u novom parkovskom kompleksu, mora biti kompatibilno ambijentu i prirodnom okruženju.

Deo ambijenta treba da budu i postojeća odrasla i vitalna stabla bele topole i drugih vrsta.

Nije dozvoljena sadnja invazivnih vrsta i postojeće jedinice odstraniti. Invazivne vrste su: cigansko perje (*Asclepias syriaca*), jasenolisni javor (*Acer negundo*), kiselo drvo (*Ailanthus glandulosa*) bagremac (*Amorpha fruticosa*), zapadni koprivić (*Celtis occidentalis*), dafina (*Eleagnus angustifolia*), pensilvanski dlakavi jasen (*Fraxinus pennsylvanica*), trnovac (*Gledichia trachantos*), živa ograda (*Lycium halimifolium*), petolisni bršljan (*Parthenocissus inserta*), kasna sremza (*Prunus serotina*), japanska falopa (*Reynouria syn. Falopia japonica*), bagrem (*Robinia pseudoacacia*), sibirski brest (*Ulmus pumila*).

Zabranjeno je uklanjanje vegetacije u parku od 15 marta do 15 avgusta.

3.3. Oprema i uređenje pejzaža

Pored signalizacije u prostoru, pošto se radi o turističkom naselju sa više objekata, oznake svakog od njih mogu biti i uklopljene u fasadu objekata. Na primer smeštajni objekti mogu biti umesto brojem obeleženi različitim simbolima kako bi se razlikovali i olakšavali njihovim korisnicima snalaženje – prepoznavanje sopstvenog objekta. Izbor simbola se može napraviti iz dokumentacije vezane za praistorijsko stanište.

Za osobe sa invaliditetom:

Šetališta u okviru javnih zelenih i rekreativnih površina treba da su osvetljena, označena i sa obezbeđenim mestima za odmor sa klupama duž pravaca kretanja.

Klupe treba da imaju sedišta na visini od 45 cm i rukohvate na visini od 70 cm iznad nivoa šetne staze u 50% od ukupnog broja klupa. Pored klupa se obezbeđuje prostor površine 110 cm sa 140 cm za smeštaj pomagala za kretanje.

4. PLANIRANJE I ORGANIZACIJA OBJEKATA OMLADINSKOG KAMPA

4.1. Uslužni-smeštajni deo

Ugostiteljski objekat za smeštaj može imati depandanse, paviljone, bungalove kao odvojene građevinske celine locirane u njegovoj neposrednoj blizini. U depandansima paviljonima, bungalovima se pružaju usluge smeštaja, a usluge ishrane i pića po pravilu u osnovnom objektu.

U omladinskom kampu je planirano rešavanje smeštajnih jedinica u:

- objektima tipa hostela, koji su organizovani kao paviljoni (4 objekta) –
- kampu (24 kamp parcele)

Hostel je ugostiteljski objekat za pružanje usluge smeštaja u kojem se po pravilu obezbeđuje ležaj u višekrevetnim sobama (zajedničko korišćenje sobe) i to maksimalno jedan ležaj (poseban ili na sprat) na 4 m², sa razmakom od 0,75 m između kreveta, a mogu se pružati usluge ishrane i pića u hostelu ili u njegovoj neposrednoj blizini.

U hostelu mora biti obezbeđeno čuvanje stvari gosta.

Ugostiteljski objekti ovog tipa se ne razvrstavaju u kategoriju.

Kamp je ugostiteljski objekat za smeštaj na otvorenom prostoru, funkcionalno organizovan, ograđen i obezbeđen, u kojem se pružaju usluge privremenog postavljanja i korišćenja pokretne opreme za kampovanje potrebne za boravak gostiju na otvorenom prostoru, usluge smeštaja u stacioniranom objektu za smeštaj, kao i usluge parkiranja motornih vozila gostiju, sa najmanje 15 kamp parcela.

U kampu se obezbeđuje i korišćenje zajedničkih uređaja, opreme i objekata potrebnih za boravak gostiju u kampu.

Kampovi se razvrstavaju u kategoriju.

4.1.1. Smeštajne jedinice hostela - sobe sa kupatilom

SOBE su smeštajne jedinice u objektu tipa hostela.

U Omladinskom kampu je predviđeno da smeštajne jedinice budu sa kupatilom.

SOBA mora da ima:

- ležaj za jednu osobu minimalnih dimenzija 80x190cm i po svakom ležaju najmanje dve vešalice za odeću;
- madrac odgovarajuće ležajne površine u odnosu na dimenzije ležaja;
- Svaka soba mora da ima vrata od čvrstog materijala bezbednog za gosta sa mogućnošću zaključavanja.
- Sobe moraju da budu direktno osvetljene dnevnom svetlošću preko prozorskih otvora.

- Prozor u sobi mora da zauzima najmanje 1/10 površine sobe i da ima zavesu i neproziran zastor ili drugu vrstu zamračenja i zaštite od pogleda spolja.

- Soba mora da ima centralno (plafonsko ili zidno) osvetljenje i utičnicu za električnu energiju sa oznakom napona struje.

- Pod u sobi mora da bude izrađen od materijala koji se lako čisti i održava.

KUPATILO u sastavu sobe mora da ima:

- obezbeđenu prirodnu ili veštačku ventilaciju

- toplu i hladnu tekuću vodu;

- ležeću ili tuš kadu;

- umivaonik sa tekućom hladnom i toplom vodom;

- policu za toaletni pribor;

- ogledalo sa osvetljenjem;

- utičnicu za električne aparate sa oznakom napona struje;

- WC šolju sa daskom za sedenje i ispiranjem tekućom vodom;

- držač peškira;

- toalet papir na držaču;

- osvetljenje koje se uključuje kod ulaza u kupatilo;

Podovi u kupatilu i toaletu odnosno WC kabini moraju da budu ravni, glatki, bez oštećenja, otporni na habanje izrađeni od keramičkih pločica ili drugog čvrstog vodootpornog materijala koji se lako čisti i održava, a u podu mora da bude ugrađen slivnik sa zaštitnom rešetkom.

Zidovi u kupatilu moraju da budu obloženi do visine od 1,50 m od poda keramičkim pločicama ili vodonepropusnim materijalom koji se lako čisti i održava.

Vrata kupatila moraju da budu od čvrstog materijala sa napravom za zaključavanje vrata.

Ako se kupatilo nalazi u sastavu smeštajne jedinice naprava za zaključavanje vrata nije obavezna.

SOBE za osobe u invalidskim kolicima

Ugostiteljski objekat u kojem se pružaju usluge i osobama sa invaliditetom, mora da ima ulaz u objekat, kao i vrata, opremu i prostor za manipulaciju u prostorijama koje koriste, dimenzionisane i uređene u skladu sa potrebama osoba sa invaliditetom.

Ulazna vrata smeštajne jedinice za osobe sa invaliditetom moraju da budu označena odgovarajućim oznakama.

Hodnici, predsoblja i druge pomoćne prostorije su širine najmanje 150 cm i dužine 200 cm bez opreme.

Svi prolazi između soba su bez pragova odnosno drugih visinskih razlika.

Sobe podrazumevaju slobodan prostor za okretanje invalidskih kolica u prostoriji:

1. najmanje površine kruga prečnika od 150 cm;
2. prostor za kretanje oko nameštaja širine najmanje 120 cm;
4. ulazna vrata sobe širine svetlog otvora najmanje 80 cm.

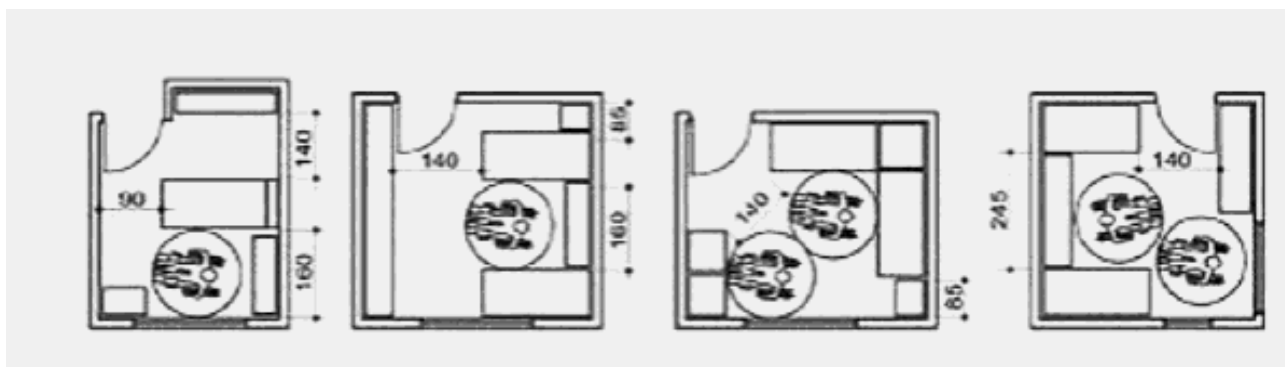
2. nema pragova viših od 2 cm;

3. vrata, ako su zastakljena, da budu od nelomljivog stakla ili zaštićena rešetkom, a ako je staklo lomljivo, onda vrata smeju biti zastakljena od visine 80 cm od poda pa naviše;

Pri projektovanju sanitarnih prostorija u objektima za javno korišćenje namenjenim osoba sa invaliditetom obezbeđuje se potreban prostor za nesmetan pristup invalidskim kolicima do pojedinih sanitarnih uređaja.

Oprema sanitarnih prostorija treba da bude jednostavna i pristupačna za korišćenje. U sanitarnim objektima mora biti ugrađen alarmni uređaj.

Korišćenje pojedinih prostorija:

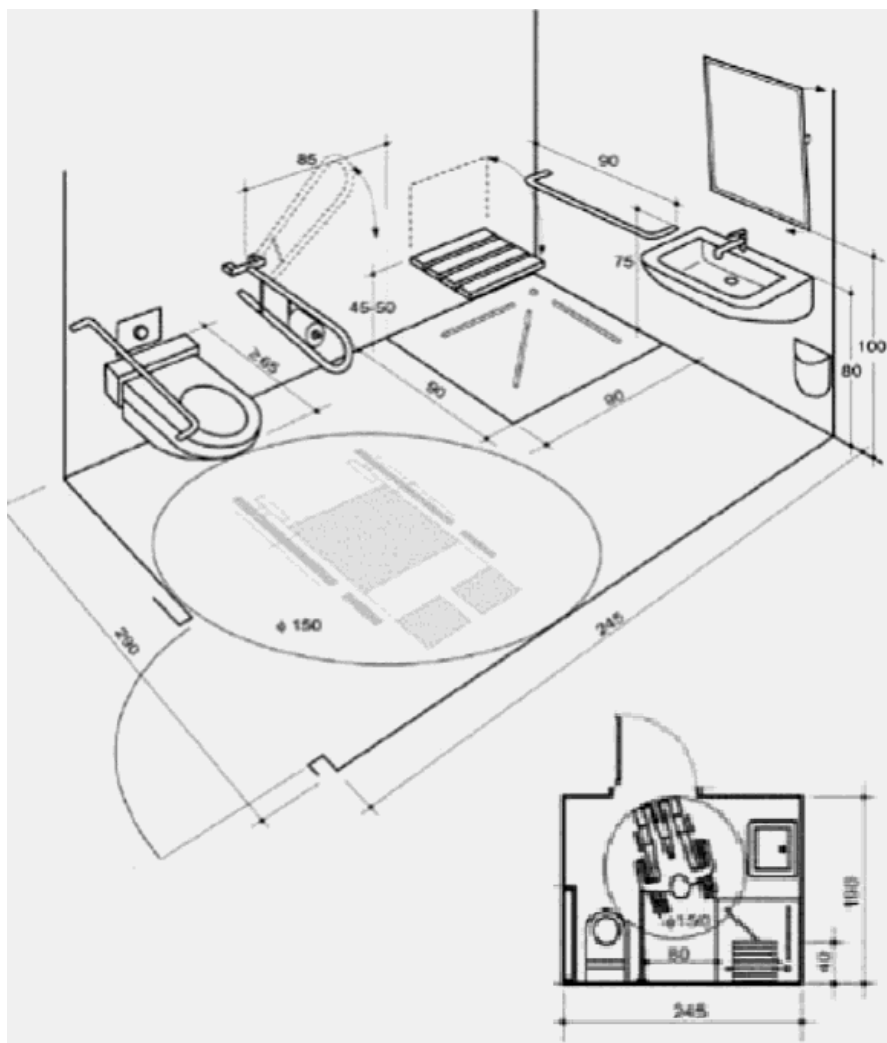

KUPATILO za osobe u invalidskim kolicima

Kupatilo se projektuje tako da ima:

- kadu visine gornje ivice najviše 50 cm i/ili prostor za tuširanje izveden bez pregrade, veličine najmanje 90 × 90 cm;
- držač za ruke uz kadu postavljen u rasponu visine od 80 cm do 90 cm od površine poda, odnosno držač uz prostor za tuširanje postavljen na visinu od 75 cm;
- u prostoru za tuširanje vodootporno preklopno sedište postavljeno u rasponu visine od 45 do 50 cm;
- svu opremu dostupnu korisniku invalidskih kolica koja ne smeta kretanju, učvršćenu na zid, izvedenu kontrastno u odnosu na pod i zidove;
- opremu propisanu za pristupačni toalet - umivaonik, ogledalo, slavinu, vešalicu, alarmni uređaj, WC šolju i uređaj za ispuštanje vode u WC šolju. WC šolju konzolnog tipa zajedno s daskom za sedenje visine od 45 cm do 50 cm. Uz WC šolju predviđena su dva držača za ruke dužine 90 cm, postavljena na zid u rasponu visine od 80 cm do 90 cm iznad površine poda;

- najmanje jedan držač za ruke koji mora biti preklopni i to obvezno onaj s pristupačne strane WC šolje, a drugi može biti fiksno pričvršćen na zid; udaljenost prednje ivice WC šolje od zida od najmanje 65 cm;
- širinu upotrebnog prostora ispred WC šolje najmanje 90 cm;
- ako je kupatilo predviđeno sa WC-om u istom prostoru, širinu vrata svetlog otvora od najmanje 80 cm;
- jednoručnu ili slavinu s ugrađenim senzorom;
- alarmni uređaj s prekidačem na pritisak ili vrpcom za povlačenje na visini od 60 cm.

Uređaji za upravljanje i regulaciju instalacija

Uređaji za upravljanje i regulaciju instalacija u objektima (sklopke, priključnice i interfon i dr.) projektuju se tako da:

- prekidač za svetlo i zvonce postavljaju se na visini od 90 cm od poda;
- utičnice za svetiljku, televizor, telefon i druge uređaje postavljaju se na visini od 40 cm od poda;

- utičnice iznad kreveta postavljaju se na visini od 80 cm od poda;
- potezni alarm i potezni prekidač postavljaju se da potezač doseže do visine od 60 cm do 70 cm od poda;
- svi uređaji postavljaju se na udaljenosti od 40 cm od uglova sobe;
- svi vodovodni priključci kao i odvod otpadne vode izvode do visine od 100 cm od poda;
- radi lakšeg uočavanja, svi uređaji budu u kontrastnim bojama prema podlozi, a informacije na njima reljefne za čitanje dodirom;
- kvake omogućavaju lak prihvata i okretanje, kako bi ih mogle koristiti i osobe sa ograničenom snagom u rukama i šakama.

Pri projektovanju smeštajnih jedinica treba zadovoljiti i posebne uslove

- prazan prostor uz krevet veličine najmanje 160 x 100 cm;
- kupatilo uz sobu;
- sobu opremljenu alarmnim uređajem;
- sobu označenu znakom pristupačnosti na visini od 140 cm do 160 cm od poda.

4.1.2. Smeštajne jedinice kampa – kamp parcele

Kamp parcela je smeštajna jedinica u ugostiteljskom objektu za smeštaj na otvorenom.

Kamp parcela je uređena jedinica za postavljanje opreme za kampovanje minimalne površine 30m², označena brojem koji odgovara broju ili drugoj oznaci na planu za orijentaciju ugostiteljskog objekta za smeštaj na otvorenom. Slobodan prostor između svake kamp parcele je 2,5 m. Udaljenost kamp parcele od interne saobraćajnice u kampu je najmanje 1 m.

Ugostiteljski objekat za smeštaj na otvorenom je funkcionalno organizovano i uređeno zemljište namenjeno za kampovanje gostiju.

Ugostiteljski objekat za smeštaj na otvorenom pruža usluge smeštaja u privremeno postavljenoj opremi za kampovanje (auto kuća, šator, kamp prikolica, pokretna kućica za odmor, šator-prikolica i dr.), kao i usluge parkiranja motornih vozila gostiju.

U ugostiteljskom objektu za smeštaj na otvorenom može se pružati i usluga smeštaja i u stacioniranom objektu za smeštaj (kamp prikolica, kamp kućica bungalov i dr.).

Ugostiteljski objekat za smeštaj na otvorenom mora da bude ograđen prirodnom ili veštačkom ogradom i hortikulturno uređen.

Površina za kampovanje je uređeno (očišćeno od korenja, kamenja, lišća, otpadaka i sl.) i ravno zemljište sa ograničenim nagibom koje omogućava brzo oticanje vode.

Oprema za kampovanje i stacionarni objekti za smeštaj moraju da budu postavljeni na za to označenom mestu, kamp mestu ili kamp parceli.

Ukoliko je predviđena mogućnost paljenja vatre na otvorenom, to mesto u ugostiteljskom objektu za smeštaj na otvorenom mora da bude označeno i obezbeđeno u skladu sa propisima koji se odnose na protivpožarnu zaštitu.

Ugostiteljski objekat za smeštaj na otvorenom prostoru mora da ima:

- ulaznu kapiju i protivpožarni izlaz;
- kontrolisan ulaz i čuvarsku službu;
- plan za orijentaciju sa ucrtanim internim komunikacijama, numerisanim kamp parcelama, objektima i ostalim sadržajima na ulazu, koji je osvetljen noću;
- prostor ili prostoriju za prijem gostiju osvetljenu noću;
- vidno istaknut kućni red, cenovnik usluga i opreme za iznajmljivanje na srpskom i najmanje jednom stranom jeziku;
- mogućnost priključaka za električnu energiju za najmanje 30% smeštajnih jedinica;
- jednu pumpu ili česmu za vodu za piće sa fleksibilnim crevom, odvodom i istaknutom oznakom namene na svakih 50 smeštajnih jedinica;
- jednu slavinu nad umivaonikom sa tekućom toplom i hladnom vodom na svakih 20 smeštajnih jedinica;
- jedan tuš sa tekućom toplom i hladnom vodom na svakih 75 smeštajnih jedinica;
- jednu WC kabinu za žene u toaletu za žene i jednu WC kabinu za muškarce u toaletu za muškarce sa tekućom vodom na svakih 30 smeštajnih jedinica, osvetljene noću;
- jednu slavinu nad praonikom za posuđe sa tekućom hladnom vodom na svakih 25 smeštajnih jedinica; jednu slavinu nad praonikom za posuđe sa tekućom toplom i hladnom vodom na svakih 75 smeštajnih jedinica;
- jednu slavinu nad praonikom za rublje sa tekućom hladnom vodom na svakih 50 smeštajnih jedinica i jednu slavinu nad praonikom za rublje sa tekućom toplom vodom na svakih 100 smeštajnih jedinica;
- kabinu za pražnjenje prenosivih hemijskih toaleta sa istaknutom oznakom namene na srpskom i najmanje jednom stranom jeziku na svakih 100 smeštajnih jedinica, vizuelno odvojenu od toaleta za goste, sa obezbeđenim pristupom za vozila za pražnjenje i odvoz otpada.

U ugostiteljskom objektu za smeštaj na otvorenom može da se pruža usluga smeštaja i u stacionarnom objektu za smeštaj, ukoliko je stacionarni objekat za smeštaj opremljen najmanje ležajem dimenzija 190 x 80 cm.

4.1.3 Prijemni hol – recepcija

Ugostiteljski objekat za smeštaj mora da ima poseban prostor ili deo prostora za prijem gostiju - recepciju, sa recepcijskim pultom za recepcionera i prostorom za goste.

Ulaz i osvetljenje.

Glavni ulaz mora biti jasno naglašen i osvetljen. Pristupačan za sve načine dolaska gostiju. Ulazna vrata pristupačna i dovoljne širine - dvokrilna (minimum 900mm) otporna na vremenske uslove.

Organizacija recepcije

Recepcija obezbeđuje registraciju gostiju i naplatu usluge.

Podrazumeva kancelariju iza pulta sa ugrađenim radnim prostorom, policama.

Recepcija mora biti uočljiva i pristupačna.

Za hendikepirane:

Ulazni prostor u građevinu je ulaz do kojeg se dolazi direktno s javne pešačke površine ili uz pomoć elemenata pristupačnosti za savladavanje visinskih razlika.

Pristupačan ulaz u zgradu projektuje se i izvodi tako da:

- ispred ulaznih vrata bude ravan pešački plato dimenzija najmanje 150 x 150 cm;
- svetla širina ulaznih vrata najmanje 90 do 210 cm, a kod javnih objekata najmanje 183 cm; najmanja dubina vetrobranskog prostora, ako se ovakav prostor predviđa za slučaj da se spoljna i unutrašnja vrata otvaraju u istom smeru iznosi 240 cm, a za slučaj da se i jedna i druga vrata otvaraju prema prostoru vetrobrana iznosi najmanje 300 cm;
- vetrobranski prostor se produžava prema unutrašnjem delu zgrade za najmanje 90 cm od ravni unutrašnjih vrata;
- omogućava se automatsko otvaranje vrata pomoću "kontakt" tepiha postavljenog s obe strane vrata u dužini od po 152 cm, ako je predviđen takav način otvaranja vrata;
- pod vetrobrana je u nivou ulaznog hola, odnosno stepenišnog prostora zgrada, a ukoliko se visinske razlike podova ne mogu izbeći, one se savladavaju pomoću ravnog podesta u nivou poda vetrobrana koji je dugačak najmanje 150 cm i rampe, odnosno stepenica. Podloga mora biti otporna na klizanje, a otirači su od čvrstog materijala, postavljeni tako da njihova površina bude u nivou poda;
- sve staklene pregrade su od nelomljivog stakla i obezbeđene fizičkom zaprekom na visini od 90 cm i označene na visini od 140 do 160 cm;
- ulaz u objekat bude natkriven uvlačenjem u objekat ili pomoću nadstrešnice, i dovoljno uočljiv.

Za nesmetano kretanje u prostoru projektuju se pešački prilazi i hodnici koji imaju širinu od najmanje 180 cm (izuzetno 195 cm) za dvosmerno kretanje, a najmanje 90 cm za jednosmerno kretanje u prolazima na kraćim rastojanjima.

Širina vrata za nesmetan prolaz invalidskih kolica je najmanje 80 cm. Vrata širine 90 cm predviđaju se ako postoji potreba okretanja korisnika invalidskih kolica u do vratniku, ako su vrata blizu praga, ili su ulazna vrata na javnim zgradama, odnosno ako postoji veći protok ljudi.

Slobodna manevarska površina na prilazu vratima ima širinu od najmanje 150 cm, a u slučaju uskih prostora, predviđaju se klizna vrata.

U objektima za javno korišćenje mogu se predvideti automatska vrata i klizajuća automatska vrata.

Kvaka i ključaonica su na visini od približno 80 cm od poda.

Ivica vrata na strani na kojoj se nalazi kvaka udaljena je najmanje 50 cm od ugla prostorije, odnosno od izbočine na zidu ili druge prepreke postavljene uspravno na ravan vrata, a ukoliko su vrata automatska treba da budu opremljena vertikalnom kvakom koja se povlači nadole, dužine najmanje 30 cm, koja se lako hvata i čiji najniži kraj leži približno na visini od 80 cm iznad donje ivice vrata.

Vrata treba da su vizuelno lako uočljiva i obeležena

4.2. Ekonomsko tehnički deo uz smeštajni deo - servisiranje i održavanje soba

Pomoćne prostorije i servisno-tehničke prostorije ugostiteljskog objekta za smeštaj.

Pomoćne prostorije se sastoje od prostorija koje služe za sanitarne, higijenske i druge potrebe zaposlenog osoblja (garderoba odnosno prostor za presvlačenje, prostor za odmor, toaleti, kupatila, prostorija za pušenje i dr.).

U ugostiteljskom objektu za smeštaj se obezbeđuju pomoćne prostorije uređene i opremljene u skladu sa propisima kojima se uređuju sanitarno-higijenski uslovi.

Ugostiteljski objekat za smeštaj, za zaposleno osoblje koje je radno angažovano u uslužnom delu ugostiteljskog objekta za smeštaj, mora imati najmanje jedno kupatilo i toalet u skladu sa propisima kojima se uređuju sanitarno-higijenski uslovi.

Servisno-tehničke prostorije ugostiteljskog objekta za smeštaj sastoje se od prostorija ili prostora u kojima su smeštene kotlarnice, instalacije i drugi uređaji, koje služe za servisiranje i održavanje uređaja i opreme ugostiteljskog objekta za smeštaj.

Ugostiteljski objekat za smeštaj mora da ima jednu ostavu za sobarice na svakih 30 smeštajnih jedinica.

Ugostiteljski objekat za smeštaj koji ne podleže obavezi kategorizacije, a ima do deset smeštajnih jedinica, ne mora da ima ostavu za sobarice.

Ugostiteljski objekat za smeštaj koji ne podleže obavezi kategorizacije, a ima od 10 do 30 smeštajnih jedinica, mora da ima jednu ostavu za sobarice, a na svakih narednih 30 smeštajnih jedinica po još jednu ostavu.

Ostava za sobarice mora da ima:

1. umivaonik ili trokadero sa tekućom toplom i hladnom vodom;
2. police za odlaganje rublja, pribora i sredstava za čišćenje i održavanje smeštajnog bloka.

PERIONICA I PEGLANJE RUBLJA

Za potrebe pranja posteljine, peškira, stolnjaka i dr. U sklopu servisnih prostorija se mora predvideti i perionica. U perionici treba odvojiti deo za prljav veš, samu perionicu, deo za peglanje i ostavu za čist, ispeglani veš.

4.3. Ugostiteljski deo objekta za smeštaj

Ugostiteljski deo objekta za smeštaj se sastoji od

1. prostorije za usluživanje i
2. prostorija ekonomsko-tehničkog dela: - kuhinjski blok,
- pomoćne i servisno tehničke prostorije

Prostorije u ugostiteljskom objektu su međusobno funkcionalno povezane i čine tehničko-tehnološku celinu.

4.3.1. Prostorije i prostor za usluživanje

VIŠENAMENSKA SALA (RESTORAN)

Usluživanje hranom, pićem i napicima može da se obavlja u prostoriji za usluživanje ili prostoru za usluživanje na otvorenom (terase, bašte). Prostor - sala za usluživanje može biti višenamenska i po potrebi se može koristiti za organizovanje raznih manifestacija, predavanja i slično u datom prostoru.

Dimenzionisanje sala

Za svako konzumno mesto u prostoriji za usluživanje restorana mora biti obezbeđena površina od najmanje 1,50 m².

Ugostiteljski objekat za ishranu i piće sa samoposluživanjem mora da bude opremljen samouslužnom linijom i izložbenim toplim i hladnim vitrinama za jela, pića i napitke.

Prostorija za usluživanje mora da bude provetrena, osvetljena i opremljena nameštajem (stolovi, stolice, klupe, pultovi i dr.) prikladnim za usluživanje hrane, pića i napitaka.

Sto za usluživanje mora da ima površinu koja se lako čisti i dezinfikuje.

Ugostiteljski objekat za ishranu i piće mora da ima točionicu pića.

Ugostiteljski objekat za ishranu i piće mora imati obezbeđene odgovarajući broj vešalica u prostoriji za usluživanje ili garderobu (prostorija ili prostor) za odlaganje odevnih predmeta gostiju.

U garderobi za goste koja se nalazi izvan prostorije za usluživanje, mora biti obezbeđeno čuvanje odloženih odevnih predmeta gostiju.

Rentabilnost prostora preporučuje kombinovani namenski prostor, restoran sala za skupove, predavanja. To je naročito značajno za turističke centre koji su sezonski posećeni. Za to je potrebno u sali predvideti priključke za audio i vizuelnu opremu.

Prostorije u ugostiteljskom objektu moraju da budu osvetljene i proventrene. Podovi prostorija koje su namenjene gostima, moraju da obezbede zaštitu od klizanja, kao i da budu zaštićeni podnim oblogama jednostavnim za čišćenje, pranje i dezinfekciju.

TOALETI ZA GOSTE

Ugostiteljski objekat za ishranu i piće u kome se usluživanje vrši na ugostiteljski način, mora da ima uređen i opremljen toalet za goste, i to:

1. toalet za žene, koji se sastoji od predprostora i WC kabine;
2. toalet za muškarce, koji se sastoji od predprostora, WC kabine i pisoara.
3. toalet za osobe u kolicima.

Pisoar u toaletu za muškarce je zidna školjka na ispiranje tekućom vodom, postavljena ili ograđena tako da se ne vidi izvan prostorije u kojoj se nalazi.

Broj WC kabina i pisoara u toaletima za goste mora da bude srazmeran broju stalnih konzumnih mesta (stajanja i sedenja) u prostoriji za usluživanje, i to najmanje:

- do 80 mesta, jedna WC kabina u toaletu za žene i jedna WC kabina i jedan pisoar u toaletu za muškarce;

- do 180 mesta, dve WC kabine u toaletu za žene i jedna WC kabina i dva pisoara u toaletu za muškarce;

Propisani broj pisoara u toaletu za muškarce može da bude zamenjen odgovarajućim brojem WC kabina.

WC kabina mora da ima:

- WC šolju sa daskom za sedenje i ispiranjem tekućom vodom;
- vešalicu za odeću;
- napravu za zaključavanje vrata;
- držač za toaletni papir;

Predprostor toaleta za goste mora imati:

- umivaonik sa tekućom toplom i hladnom vodom;
- ogledalo;
- držač za tečni sapun;
- držač papirnog ubrusa i papirni ubrus ili aparat za sušenje ruku.

Broj umivaonika mora da odgovara najmanjem propisanom broju WC kabina.

Na ulazu u toalet za goste mora da bude istaknuta prepoznatljiva oznaka namene tih prostorija za žene i za muškarce.

Vrata toaleta moraju da budu od čvrstog neprovidnog materijala bezbednog za gosta.

Podovi u toaletu za goste moraju da budu ravni, glatki, bez oštećenja, otporni na habanje, izrađeni od keramičkih pločica ili drugog čvrstog vodootpornog materijala koji se lako čisti i održava, a u podu mora da bude ugrađen slivnik sa zaštitnom rešetkom.

Zidovi u toaletu za goste moraju da budu obloženi do visine od 1,50 m od poda keramičkim pločicama ili vodonepropusnim materijalom koji se lako čisti i održava.

U toaletu za goste mora da bude obezbeđena prirodna ili veštačka ventilacija.

Ako je u toaletu za goste obezbeđena prirodna ventilacija, prozori moraju da budu od neprozirnog stakla ili sa mogućnošću zaštite od pogleda spolja.

4.3.2. Ekonomsko tehnički deo ugostiteljskog dela objekta

Ekonomsko-tehnički deo koristi isključivo zaposleno osoblje.

Ekonomsko-tehnički deo se može sastojati od kuhinjskog bloka, pomoćnih prostorija ili prostora i servisno tehničkih prostorija ili prostora, zavisno od vrste ugostiteljskih usluga koje se u njemu pružaju

Ugostiteljski objekti za smeštaj koji pružaju usluge ishrane i pića mogu usluživati hranu pripremljenu na drugom mestu i umesto kuhinje moraju imati prostoriju za prijem i kratkoročno skladištenje hrane.

KUHINJSKI BLOK (HRANA PRIPREMLJENA NA DRUGOM MESTU) UGOSTITELJSKIH OBJEKATA ZA SMEŠTAJ

Kuhinjski blok ugostiteljskog objekta za smeštaj je funkcionalna celina u kojoj se odvija proces kratkoročnog čuvanja i služenje hrane i sastoji se od:

- prostorija ili prostora u kojima se kratkoročno čuva hrana pre usluživanja i
- kuhinje za serviranje i služenje hrane (čisto)
- vrši pranje posuđa
- prostora u kojima se skladišti hrana, piće, predmeti opšte upotrebe i povratna ambalaža (u daljem tekstu: magacini).

Kuhinja može imati točionicu pića, ukoliko ona nije smeštena u uslužnom delu ugostiteljskog objekta.

Kuhinjski blok u ugostiteljskom objektu za ishranu i piće površinom, uređenjem, opremom i uređajima mora da odgovara tehnološkom procesu koji se u njima odvija, odnosno asortimanu ponuđenih jela, pića i napitaka.

Prostorija odnosno prostor za prijem i kratkoročno čuvanje hrane u ugostiteljskom objektu za ishranu i piće u kojem se na ugostiteljski način uslužuje hrana na drugom mestu pripremljena, mora da ima:

- radne površine, termičke uređaje i aparate;
- uređaje za merenje;
- najmanje jednu jednodelnu sudoperu sa toplom i hladnom tekućom vodom i radnu površinu uz sudoperu.
- police ili ormari za smeštaj kuhinjskog, restoranskog posuđa i pribora i police ili ormari za smeštaj hrane;
- rashladne uređaje za čuvanje hrane;
- prostor sa najmanje jednom jednodelnom sudoperom s tekućom toplom i hladnom vodom ili mašinu za pranje posuđa;
- prirodno ili mehaničko provetravanje sa mogućnošću izmene vazduha;
- dovoljan broj higijenskih posuda za otpatke, odnosno mora da površinom, uređenjem, opremom i uređajima odgovara asortimanu ponuđenih jela.

Prostor za prijem i kratkoročno čuvanje hrane u ugostiteljskom objektu za ishranu i piće u kojem se uslužuju sendviči i slična jela pripremljena na drugom mestu, pri čemu se usluživanje ne vrši na ugostiteljski način, mora imati termičke uređaje, rashladne uređaje za čuvanje hrane i dovoljan broj higijenskih posuda za otpatke.

Prostorija za prijem i kratkoročno čuvanje hrane, odnosno prostorija u okviru koje se nalazi prostor za prijem i kratkoročno čuvanje hrane, mora imati prirodno ili mehaničko provetravanje sa mogućnošću izmene vazduha.

Radne površine u kuhinji i prostoriji odnosno prostoru za prijem i kratkoročno čuvanje hrane, moraju da imaju gornju ploču od materijala koji se lako čisti, pere i dezinfikuje, a površine koje su u dodiru sa vodom moraju da budu od nerđajućeg materijala.

Pod u kuhinji i prostoriji odnosno prostoru za prijem i kratkoročno čuvanje hrane mora da bude izrađen od materijala koji ne sme da bude klizav i koji se lako čisti i održava.

Zidovi u kuhinji i prostoriji odnosno prostoru za prijem i kratkoročno čuvanje hrane moraju da budu obloženi do visine od 2 m od poda keramičkim pločicama ili vodonepropusnim materijalom koji se lako čisti i održava.

Za potrebe zaposlenog osoblja u kuhinji i prostoriji odnosno prostoru za prijem i kratkoročno čuvanje hrane mora da se obezbedi poseban umivaonik sa tekućom hladnom i toplom vodom opremljen priborom i sredstvima za pranje, dezinfekciju i sušenje ruku na higijenski način.

POMOĆNE PROSTORIJE I SERVISNO-TEHNIČKE PROSTORIJE UZ KUHINJU

Magacin mora da bude organizovan u zavisnosti od vrste i količine hrane, pića, sredstava za higijenu i drugih predmeta opšte upotrebe koja se u njemu skladišti. Oprema se odgovarajućim paletama, policama ili regalima i hladnjačama ili rashladnim uređajima odgovarajućeg kapaciteta za lako kvarljivu hranu.

Magacin u kojem se čuva hrana mora biti u neposrednoj blizini kuhinje.

Ugostiteljski objekti koji umesto kuhinje imaju prostoriju odnosno prostor za prijem i kratkoročno skladištenje hrane, nisu u obavezi da imaju magacin za hranu.

Prostorije kuhinjskog bloka moraju da budu povezane na način kojim se obezbeđuje da osoblje ne prolazi prostorijama koje su namenjene gostima.

Prozori i otvori u kuhinjskom bloku moraju da imaju mehaničku zaštitu od insekata i glodara (mreža na prozorima, rešetka na slivnicima, maska na donjem delu vrata).

Pomoćne prostorije se sastoje od prostorija koje služe za sanitarne, higijenske i druge potrebe zaposlenog osoblja (garderoba odnosno prostor za presvlačenje, prostor za odmor, toaleti i dr.).

U ugostiteljskom objektu za ishranu i piće se obezbeđuju pomoćne prostorije uređene i opremljene u skladu sa propisima kojima se uređuju sanitarno-higijenski uslovi

U ugostiteljskom objektu za ishranu i piće mora biti obezbeđen najmanje jedan toalet za zaposleno osoblje u skladu sa propisima kojima se uređuju sanitarno-higijenski uslovi.

Servisno-tehničke prostorije sastoje se od prostorija ili prostora u kojima su smeštene kotlarnice, instalacije i drugi uređaji, koje služe za servisiranje i održavanje uređaja i opreme ugostiteljskog objekta za ishranu i piće.

5. ORGANIZACIJA TEHNIČKOG SEKTORA

Opšti minimalni tehnički uslovi za uređenje i opremanje ugostiteljskih objekata

U ugostiteljskom objektu mora biti obezbeđeno:

- snabdevanje tekućom higijenski ispravnom vodom za piće (javna vodovodna mreža, lokalni vodni objekti, sopstveni bunar);
- odvođenje otpadnih voda (javna kanalizaciona mreža, sopstvena kanalizacija, septičke jame).
- stalno snabdevanje električnom energijom (javna električna mreža, sopstveni bežumni energetski izvor);

- odlaganje čvrstih otpadnih materija (kontejneri ili kante sa poklopcima istog kvaliteta, smešteni na posebno određenom prostoru);

Sve prostorije i prostori u ugostiteljskom objektu u kojima borave ili se zadržavaju gosti moraju da imaju obezbeđeno grejanje, osim u ugostiteljskim objektima koji posluju samo u letnjem periodu.

Temperatura u prostorijama u kojima borave ili se zadržavaju gosti iznosi najmanje 18,5 °C.

Ugostiteljski objekat mora da bude priključen na javnu telefonsku mrežu, osim ako ne postoje tehničke mogućnosti za priključenje.

Ugostiteljski objekat mora da ima najmanje jedan telefon na raspolaganju gostima (fiksni ili mobilni telefon).

Ugostiteljski objekat mora da ima posebno uređen prilaz do ulaza za goste. Prilazi do ulaza, ulaz u ugostiteljski objekat i naziv ugostiteljskog objekta moraju biti osvetljeni u vreme rada objekta noću.

Sve prostorije ugostiteljskog objekta moraju imati osvetljenje.

Sve prostorije, odnosno prostori u kojima se kreću ili zadržavaju gosti noću moraju biti osvetljeni potpuno ili orijentacionom svetlom.

6. SIGURNOST I BEZBEDNOST

Sigurnost gostiju i njihove imovine se obezbeđuje kontrolisanim i osvetljenim ulazom u zatvoreni (ogradom zaštićeni) prostor turističkog sadržaja.

Zaštita od buke i vibracija. Korisnik izvora buke može stavljati u promet i upotrebljavati izvore buke po propisanim uslovima uz primenu propisanih mera zaštite kojima se smanjuju emisije buke, odnosno upotreba postrojenja, uređaja, mašina, transportnih sredstava i aparata koji prouzrokuju buku.

Sigurnost objekata od požara

Protivpožarna zaštita objekata mora biti obezbeđena u skladu sa

- Zakonom o zaštiti od požara "Sl. glasnik RS", br. 111/2009, 20/2015, 87/2018 i 87/2018 - dr. zakoni),

- Pravilnikom o tehničkim normativima za instalacije hidrantske mreže za gašenje požara ("Sl. glasnik RS", br. 3/2018)

- Pravilnikom o tehničkim normativima za zaštitu ugostiteljskih objekata od požara ("Sl. glasnik RS", br. 61/2015)

Neka od osnovnih pravila koja se moraju primeniti su:

Otpornost na požar nosećih konstrukcija ugostiteljskog objekta, koji nije u sastavu objekta druge namene, i koji nije viši od tri sprata mora biti najmanje 30 min.

Prostori koji se koriste za organizovanje zabave i zabavnih programa u kojima može da boravi od 50 do 500 lica moraju imati najmanje dva izlaza prema koridorima evakuacije.

Na svim ulazima i izlazima u koridor evakuacije moraju biti ugrađena vrata koja mogu imati najviše za 30 min manju otpornost na požar od građevinskih elemenata koridora evakuacije u koji su ugrađena, ali ne manju od 30 min.

Površina korisnog prostora koji se koristi za kolektivni boravak gostiju (na primer za ishranu ili zabavu) mora biti najmanje 1,4 m² po jednoj osobi.

Ugostiteljski objekat mora biti projektovan na takav način da dužina slepog hodnika ne prelazi 10 m.

Ugostiteljski objekti osim opšte rasvete moraju imati izvedenu i sigurnosnu rasvetu koja mora ispuniti propisane zahteve za sigurnosne sisteme.

Protivpanična rasveta iz stava 1. ovog člana obezbeđuje minimalni nivo osvetljenosti od 50 lx oznaka za evakuaciju i osvetljenosti od najmanje 1 lx u osi na nivou poda u trajanju od 2 h.

Ugostiteljski objekti u kojima može istovremeno boraviti više od 100 lica moraju imati izveden sistem za dojavu požara.

U ugostiteljskom objektu se mora nalaziti odgovarajući broj aparata za početno gašenje požara, u skladu sa tehničkim propisima i uputstvima proizvođača aparata i opreme, ali ne manje od dva aparata tipa S-9 na svakoj etaži ugostiteljskog objekta.

Ugostiteljski objekti čija površina je veća od 150 m² moraju imati unutrašnju i spoljašnju hidrantsku mrežu za gašenje požara koja se projektuje i izvodi u skladu sa odredbama posebnog propisa.

Ugostiteljski objekti moraju imati instalaciju za zaštitu od atmosferskog pražnjenja koja mora biti projektovana i izvedena u skladu sa odredbama propisa kojima je uređena oblast projektovanja i izvođenja ovih instalacija.

Otvorena vatra u kampu sme se ložiti samo na mestima u kampu koja su posebno pripremljena i označena za tu namenu.

7. USPOSTAVLJANJE KRITERIJUMA DIZAJNA

Dizajniranje enterijera podrazumeva dizajn nameštaja, instalacija i opreme, dodatnih uređaja, posebne završne obrade, grafika, uniformi, nadstolnjaka, posuđa itd.

Dizajniranje soba

Identične sobe daju mogućnost tipiziranja nameštaja. Sobni nameštaj mora biti praktičan, solidan i lepog izgleda – funkcionalan.

Zidovi i plafoni pogodni za jednostavno održavanje, ali i prijatni za boravak gostiju.

Podovi glatki i pogodni za održavanje

Zajednički - ulazni tremovi – terase predviđeni u zoni ulaza za po 2 smeštajne jedinice. Neka vrsta otvorenog dnevnog boravka za korisnike soba, istovremeno obezbeđuje harmoničnije uklapanje objekata u okruženje.

Oznake i grafika

Znaci su deo identiteta turističkog sadržaja i sem funkcionalne treba da imaju i estetsku ulogu, odnosno treba da budu pažljivo postavljeni i izabrani kako bi stvorili optimalan efekat i utisak. Znaci (**turistička signalizacija**) mogu biti u samom kompleksu turističkog sadržaja, ali i van njega, kao reklamni putokazi, koji se postavljaju u skladu sa uslovima upravljača puta ili naležne opštinske službe.

Oznake su veoma bitne unutar objekata kako bi gostu olakšale snalaženje i prostor učinile pristupačnim za korišćenje, ali je i veoma bitno da budu diskretne i da ne odudaraju od opšeg ambijenta.

Sve oznake i grafika turističkog centra treba da budu osmišljene - dizajnirane kao jedinstvena celina.